

PROTOKOLL
for
møte i Omsetningsrådet
fredag 22. juni 2018 kl. 09:00
i
Landbruksdirektoratet

Møtet ble hevet kl 12.00

Til stede:	Björg Tørresdal, Vibeke Andersen, Kristin Taraldsrud Hoff, Jan-Egil Pedersen, Anne Jødahl Skuterud, Bjørn-Ole Juul-Hansen, Trine Hasvang Vaag, Trond Reierstad, Ann Merete Furuberg og Lars Petter Bartnes. I tillegg møtte Olaf Godli, Anders Huus og Erlend Stabell Daling under sak 59/18
Forfall:	Sigrid Helland (vara kunne heller ikke møte)
Fra Landbruksdirektoratet:	Marit Jerven, Elsebeth Hoel, Siv Heia Uldal, Bjørn Skjeppe, Lise Wirstad Dynna, Mari Holteberg Vold, Hans Peder Hvide Bang, Anders Leine, Mari Vengnes, Ida Louise Bjønness og Bente Malonæs (sak 57/18)

Saksliste

051/18	Godkjenning av innkalling og dagsorden.....	3
052/18	Godkjenning av protokoll fra forrige møte.....	5
053/18	Orientering fra markedsregulator.....	7
054/18	Egg - Satser for markedsregulering 1. halvår 2018.....	9
055/18	Egg - Priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg - fastsettelse av sats for 2. halvår 2018.....	12
056/18	Kjøtt - satser i markedsreguleringen for 2018.....	14
057/18	Kjøtt – klage på vedtak om betaling av omsetningsavgift på leieslakt/momsfri retur av kjøtt i 2015.....	19
058/18	Fordelingsnøkkel for omsetningsavgiftsfinansiering av Nyt Norge og generisk markedsføring av økologisk mat fra og med 2019.....	22

059/18	Omsetningsrådets arbeid - en gjennomgang av regelverk og ordninger - rapportering fra arbeidsgruppene.....	29
060/18	Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Omsetningsavgift for 2. halvår 2018.....	31
061/18	Melk - Revidert budsjett for markedsreguleringen 2018 og forslag til Omsetningsavgift på ku- og geitemelk 2. halvår 2018.....	38
062/18	Omsetningsavgift for korn - forslag til maksimalsats 2018/2019.....	43
063/18	Jordbruksoppgjøret 2018 - saker som vedrører Omsetningsrådet.....	48

Saksnr.: 051/18	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 22.06.2018	Tittel: Godkjenning av innkalling og dagsorden	Saksnr.: 18/26961-1

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Innkalling og dagsorden godkjennes.

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Saksdokumenter ble sendt ut elektronisk til medlemmer og varamedlemmer.
Dokumentene er også lagt inn i skyløsningen Jottacloud. Vedlegg er kun tilgjengelig her.

Dagsorden ble også sendt medlemmene per post.

Saksnr.: 052/18	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 22.06.2018	Tittel: Godkjenning av protokoll fra forrige møte	Saksnr.: 18/26961-3

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Protokollen fra møtet 24. mai 2018 godkjennes.

Godkjenning av protokoll fra forrige møte

Det har ikke kommet merknader til utsendt protokoll.

Saksnr.: 053/18	Sektor: Kjøtt, egg, korn og melk	Styre/råd: OR
Behandling: 22.06.2018	Tittel: Orientering fra markedsregulator	Saksnr.: 18/26961-4

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Presentasjonene fra markedsregulatorene tas til orientering.

Orientering fra markedsregulator

Det ble gitt følgende orienteringer fra markedsregulatorene:

- Korn Anne Jødahl Skuterud
- Kjøtt og egg Trine Hasvang Vaag
- Melk Trond Reierstad

Presentasjonene er lagt ut i Jottacloud.

Saksnr.: 054/18	Sektor: Egg	Styre/råd: OR
Behandling: 22.06.2018	Tittel: Egg - Satser for markedsregulering 1. halvår 2018	Saksnr.: 18/24963-2

Beskrivelse

Nortura har foreslått satser for markedsregulerende tiltak for første halvår 2018. Landbruksdirektoratet anbefaling er i tråd med forslaget. Endringene av satsene har primært grunnlag i endret lagerleie, rente og pris.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av egg, fastsatt av Omsetningsrådet 29. mars 2012, §§ 2 og 3, med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer §7-1.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Nortura av 22. mai 2018

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Omsetningsrådet ba om en nærmere redegjørelse for nivået på kostnadene for reguleringslagring.

Vedtak

Det fastsettes følgende satser for markedsregulering av egg for 1. halvår 2018:

<i>Reguleringstiltak og varegruppe</i>	<i>Satser i øre per kg 1. halvår 2018</i>
<u>Kjølelagring per uke</u>	
Egg	8,9
Heleggpulver	9,1
<u>Fryselagring per måned</u>	
Heleggmasse	17,8
Eggehvite	17,0

Egg - Satser for markedsregulering 1. halvår 2018

Generelle forutsetninger ved beregning av nye satser

I Norturas forslag til satser for markedsregulering i eggsektoren første halvår 2018 er det ikke langt opp til prinsipielle endringer i forutsetningene for satsene sammenlignet med de foregående periodene. Med unntak av lagerleien har endring av satsene primært grunnlag i endret rente og pris.

Prisgrunnlag

Prisgrunnlaget for egg er knyttet til definisjonen av representantvaren i jordbruksavtalen. Ved beregning av satser er Nortura SAs engrospriser benyttet. Nortura har i satsberegningene for første halvår 2018 benyttet følgende engrospriser per kg:

Egg	kr 19,32	(19,17)
Heleggmasse	kr 36,49	(36,29)
Heleggpulver	kr 126,42	(125,52)
Eggehvite	kr 30,04	(29,84)

Priser for andre halvår 2017 i parentes.

Rente på mellomværende

Rente på mellomværende fastsettes av Landbruksdirektoratet per halvår på basis av en sammenveiling av nominell NIBOR 3-md. rente med tillegg på 0,40 prosent per år. Landbruksdirektoratet har fastsatt rentene for kapitalbinding i markedsreguleringen til å være 1,42 prosent per år for første halvår 2018. For andre halvår 2017 var rentesatsen på 1,21 prosent per år.

Lagringskostnader

Overskuddsegg lagres primært på fast lager hos Cooling Partner. Med egglageret våren 2018 er det nødvendig for Nortura å leie annet lager i tillegg. Dette til en betydelig høyere pris enn prisen hos Cooling Partner. Nortura melder at det er vanskelig å skaffe lager med 8-12 grader C for eggene, og at de derfor har måttet akseptere en høyere lagerkostnad. Det er spesielt håndteringskostnadene som øker ved bruk av et eksternt lager. Dette forklarer Nortura er fordi det eksterne lageret har mindre erfaring med håndtering av egg enn det Cooling Partner har. Andelen på dette lageret anslår Nortura til å være 35 prosent av de lagrede eggene. Cooling Partner bygger ut lageret sitt nå og dette vil stå ferdig i 2019. Dette lageret vil ha større kapasitet og det vil derfor trolig ikke være behov for Nortura å leie lagerplass andre steder fra den tiden.

Håndteringskostnaden for egg er kr 54,50 per pall (kr 52,90 for andre halvår 2017) og fordeles på fire uker, fordi det forutsettes en gjennomsnittlig lagertid på fire uker. Det lagres ca. 630 kg på en pall. Lagerleien er kr 39,11 per pall per uke (kr 31,50 for andre halvår 2017).

Lagerleien gir følgende lagringskostnader per kg egg per uke:

Håndtering:	5450 øre/ 4/ 630 kg	= 2,2 øre per kg per uke
Lagerleie:	3911 øre/ 630 kg	= 6,2 øre per kg per uke
Lagerkostnader per kg per uke:		= 8,4 øre per kg per uke

Kostnaden har økt med 1,3 øre per kg per uke sammenliknet med andre halvår 2017 i hovedsak på grunn av økt kostnader for lagerleien og håndteringskostnader.

Nortura ønsker å fokusere på svinn ved egglagring, og i søknaden for andre halvår 2017 skrev de følgende:

«I perioder lagrer markedsregulator store mengder skallegg over lengre tid. Høsten 2017 er et eksempel på det, og egglageret økte i løpet av sommeren fra knapt 400 tonn til over 900 tonn. Egglageret prognoseres til å holde seg på et høyt nivå helt til julesalget. Utfordringene med rullering av egg på lager med hensyn til holdbarhet og kvalitet blir store. Nortura har fått god erfaring med å lagre store eggmengder, og innsatsen er stor med å følge opp egglagrene for å ta vare på eggene. Målet vil alltid være at eggene skal kunne benyttes til eggprodukter, og i noen grad bygges lageret av ferdigvare opp svært mye.

Med så mye egg på lager vil det bli noe svinn, selv om en unngår å kaste egg eller benytte dem til miljøfôr. I retningslinjene er svinn definert som et av kriteriene som kan inngå i fastsetting av lagringssatsen, men det har ikke vært beregnet på svært mange år. Bakgrunnen for at svinn ikke lenger ble kompensert var manglende dokumentasjon, men egglagringen omfattet da bare egg til konsum. Nortura vil på grunnlag av egglagringen i høst gjennomføre et prosjekt for å registrere svinn, og i forbindelse med satsfastsetting for neste halvår kommer en tilbake til dette.»

På grunn av mangel på kapasitet har ikke Nortura fått jobbet noe med dette temaet og ønsker å komme tilbake til det ved et senere tidspunkt.

Kjøle- og fryselagring

Satsene for lagring inkluderer dekning for renter, forsikring, svinn, lagerleie og håndtering.

Sammenlignet med satsene for kjølelagring i andre halvår 2017 er det foreslått en økning på 1,3 øre per kg for egg og en økning på 0,2 øre per kg for heleggpulver. For satsene for fryselagring er det også foreslått en økning. En økning på 0,7 øre per kg for heleggmasse og en økning på 0,1 øre per kg eggehvite.

Nortura foreslår følgende satser:

Kjølelagring per uke

Egg	8,9 øre per kg (7,6 øre per kg)
Heleggpulver	9,1 øre per kg (8,9 øre per kg)

Fryselagring per måned

Heleggmasse	17,8 øre per kg (17,1 øre per kg)
Eggehvite	17,0 øre per kg (16,9 øre per kg)

Satser for andre halvår 2017 i parentes.

Landbruksdirektoratets vurdering

Med det store lageret av egg som Nortura håndterer våren 2018, er det nødvendig å leie et eksternt lager for omtrent 35 prosent av de lagrede eggene. Kostnaden ved å leie lager hos en ekstern aktør, som normalt ikke håndterer egg, har ført til en markant økning i lagerleien og håndteringskostnadene for egg i beregningen av lagerkostnaden. Situasjonen har oppstått ved tidligere anledninger, og en har også da sett høye håndteringskostnaden.

Grunnlag og beregning av foreslåtte satser er i tråd med tidligere praksis.

Landbruksdirektoratet tilrår at Norturas forslag vedtas som satser i markedsreguleringen for egg første halvår 2018.

Saksnr.: 055/18	Sektor: Egg	Styre/råd: OR
Behandling: 22.06.2018	Tittel: Egg - Priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg - fastsettelse av sats for 2. halvår 2018	Saksnr.: 17/63027-12

Beskrivelse

Ordningen med priskompensasjon for skilleprodukter av egg ble etablert med virkning fra 01.07.2013. Omsetningsrådet skal forskuddsvis fastsette sats for priskompensasjon. Landbruksdirektoratet foreslår at satsen for priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for andre halvår 2018 settes til kr 8,90 per kg hvite, en reduksjon fra kr 9,67 per kg inneværende halvår.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av egg §2-4, fastsatt av Omsetningsrådet 29. mars 2012 med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Nortura 25. mai 2018 (unntatt offentlighet)

Brev fra DAVA Foods Norway AS 25. april 2018 (unntatt offentlighet)

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Satsen for priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for andre halvår 2018 fastsettes til kr 8,90 per kg hvite.

Egg - Priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg - fastsettelse av sats for 2. halvår 2018

Bakgrunn

Ordningen med priskompensasjon for skilleproduksjon av egg ble etablert med virkning fra 01.07.2013. Omsetningsrådet skal halvårlig og forskuddsvis fastsette sats for priskompensasjon for skilleproduksjon av egg. Satsen for andre halvår 2018 fastsettes i tråd med bestemmelsene vedtatt 19.02.2014, sak 05/14.

Før 2016 hadde ordningen kun Nortura SA som søker. I mai 2016 ble DAVA Foods Norway AS (tidligere Eggprodukter AS) godkjent som skillevirksomhet og har sendt inn sine produksjonsprognoser for andre halvår 2018.

Det er etterspørselen etter plomme som avgjør hvor mye egg som går til skilling. Behovet for skallegg til skilling er derfor beregnet utfra skillekalkylen med 29 prosent plomme og 52 prosent hvite. Hviten blir forsøkt solgt til ulike markeder i Norge, og den resterende hviten blir eksportert. Generelt produseres mer plomme for salg til majones og dressing på våren enn om høsten. Det medfører en høyere eggehviteproduksjon og dermed større eksportandel i vårhalvåret. Planlagt gjennomsnittlig engrospris for skallegg for andre halvår 2018 er satt til kr 19,25 per kg. Dette er en reduksjon av prisen på 10 øre i forhold til gjeldende planlagte gjennomsnittlig engrospris.

Sats for andre halvår 2018

Satsen for andre halvår 2018 beregnes ut fra aktørenes salgspregninger for kommende halvår, og Landbruksdirektoratets vurdering av prisforhold på skallegg innenlands og plomme- og hviteprodukter innenlands og utenlands.

Det er for andre halvår 2018 to aktørers salgspregninger, Nortura og DAVA Foods Norway, som ligger til grunn for Landbruksdirektoratets vurdering og forslag til sats for priskompensasjon av eggehvite. For andre halvår 2018 er samlet salg av eggehvite anslått til 899 tonn, tilsvarende ca. 1 800 tonn egg og en budsjettert kostnad på 8,9 mill. kroner.

Landbruksdirektoratet har ut fra antatt salgsverdi av skilleprodukter og kostnadene på skalleggene inkludert knekking/skilling, beregnet en sats for priskompensasjon ved salg av hvite til kr 8,90 per kg for andre halvår 2018. Satsen for første halvår 2018 var kr 9,67 per kg hvite.

Landbruksdirektoratets vurdering

Oppgaven fra Nortura SA og DAVA Foods Norway AS over skillevirksomhet andre halvår 2018 er basert på deres prognoserte salg og -priser. Landbruksdirektoratet har vurdert de prisene som er satt for de ulike produktene i kalkylen og har ikke vesentlige merknader til disse. I oppgavene ligger det konkurransesensitiv informasjon, og disse er derfor ikke lagt ved innstillingen.

Med få reguleringstiltak bidrar tiltaket til å sikre en avsetningskanal for egg som bidrar til at det kan opprettholdes et tilbud om norske egg til konsum gjennom hele året.

Etter gjennomgang og vurdering av innkomne data, foreslår Landbruksdirektoratet at satsen for priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for andre halvår 2018 fastsettes til kr 8,90 per kg hvite.

Saksnr.: 056/18	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 22.06.2018	Tittel: Kjøtt - satser i markedsreguleringen for 2018	Saksnr.: 18/25370-2

Beskrivelse

Nortura SA har foreslått satser for markedsregulerende tiltak for kjøtt for 2018. Forslagene bygger på tidligere vedtatte beregningsprinsipper. Landbruksdirektoratets anbefaling er i tråd med forslaget, med unntak av pallehold, hvor direktoratets vurdering er at antall anvendte paller i 2018 ikke skal være med i vurderingen.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av kjøtt fastsatt av Omsetningsrådet 31.03.2011, med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer, § 7-1.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Nortura, datert 24. mai 2018

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Det fastsettes følgende beløp og satser for markedsreguleringen i kjøttsektoren for 2018:

<i>Pallehold, 1. halvår 2018</i>	277 610 kroner
<i>Innfrysing, rund vare</i>	64,4 øre per kg
Håndteringskostnader ved fryseriene	92,7 øre per kg
Emballering	54,7 øre per kg
Svinn 1,1 %	48,0 øre per kg
Sum	259,8 øre per kg
<i>Innfrysing, skåret vare</i>	
Håndteringskostnader ved fryseriene	92,7 øre per kg
Svinn, 0,1 %	4,4 øre per kg
Sum	97,1 øre per kg
<i>Overføring mellom fryselager</i>	
Håndteringskostnader ved fryseriene	92,7 øre per kg
<i>Fryselagring</i>	36,0 øre per kg
<i>Omsetning fryselagret vare</i>	37,0 øre per kg

Kjøtt - satser i markedsreguleringen for 2018

Nortura søker i brev av 24. mai 2018 om justering av satsene for markedsregulering av kjøtt for kalenderåret 2018.

Kompensasjon for pallehold

Omsetningsrådet vedtok i møte 15. juni 2015 (sak 44/15) at man heretter tar utgangspunkt i det høyeste antallet paller på reguleringslager de tre siste årene, og runder opp til nærmeste tusen. Med de tre siste årene tolker man de tre siste foregående årene, slik praksisen også har vært tidligere.

På bakgrunn av tidligere søknader og vedlegg til Norturas saksfremstilling kan det settes opp følgende oversikt over bruken av paller:

År	2017	2016	2015	2014	2013
Antall paller	16 548	14 810	8 048	13 257	13 006

Nortura opplyser at høyeste reguleringslager våren 2018 var i uke 20, hvor det var 18 154 bisonpaller i bruk. Nortura har bedt om å få godtgjørelse for 19 000 paller i 2018, med henvisning til sak 44/15 i Omsetningsrådets møte 15. juni i 2015. Godtgjørelse 1. halvår 2018 blir, med utgangspunkt i en rente på 1,42 prosent, 310 270 kroner dersom man legger 19 000 paller til grunn.

Nortura forutsetter at samme antall paller benyttes ved beregning av kapitalbinding i 2. halvår, med en eventuell endring av rentesats.

Lagringsgodtgjørelse

Markedsregulator foreslår at lagringsgodtgjørelsen økes med ett øre fra 2017 til 2018, noe som gir en lagringsgodtgjørelse på 36 øre per kg. Økningen skyldes, i følge Nortura, økning i prisen på elektrisk kraft. Fra 2016 til 2017 ble satsen økt med 1 øre per kg.

Håndteringsgodtgjørelse

Håndteringsgodtgjørelsen skal dekke kostnader ved arbeid og administrasjon av reguleringslagret kjøtt. Dette omfatter transport mellom bil og fryseler, veiing av pallene ved innlegg og uttak og administrasjon (papir- og oppfølgingsarbeid inkl. lagertelling). Med utgangspunkt i markedsreguleringsbudsjettet, som bygger på Prognoseutvalgets prognose for 2018 og beregnet innfrysingsbehov for helt slakt, er det beregnet en gjennomsnittssats. På bakgrunn av dette søkes det om en godtgjørelse på 92,7 øre per kg. Dette er en økning på 0,3 øre per kg (0,3 prosent) i forhold til gjeldende sats. Fra 2016 til 2017 ble satsen økt med 0,5 øre per kg.

Innfrysningsgodtgjørelse

Innfrysningsgodtgjørelse gjelder bare for helt slakt og skal dekke nedlegging i pall, transport inn i innfrysingsrom, innfrysing og plassering på fryseler. Markedsregulator foreslår at innfrysningsgodtgjørelsen økes med 1,1 øre per kg (1,7 prosent) til 64,4 øre per kg. Fra 2016 til 2017 ble satsen økt med 2,7 øre per kg.

Sats for emballering

Emballeringsgodtgjørelsen, som bare gjelder for helt slakt, skal dekke innkjøpskostnader per "innfrysingsenhet" og arbeidskostnader knyttet til emballeringen. Godtgjørelsen synliggjøres som én sats, men utbetalingen til fryseriene differensieres, da kostnadene per kg varierer betydelig avhengig av dyreslag. Markedsregulator søker om en godtgjørelse på 54,7 øre per kg. Dette innebærer en reduksjon på 6,9 øre per kg (11,2 prosent) i forhold til gjeldende sats. Redusert emballasje skyldes i hovedsak større andel storfe og gris enn i

2017. Fra 2016 til 2017 ble satsen økt med 2,5 øre per kg.

Svinngodtgjørelse

Markedsregulator foreslår at svinprosentene på lagrene videreføres med 1,1 prosent på helt slakt og 0,1 prosent på skåret vare. Svinngodtgjørelse per kg framkommer ved å benytte prosentsatsene på foregående års gjennomsnittspris per kg kjøtt på reguleringslager. Gjennomsnittsverdien på reguleringslageret i 2017 var på kr 43,68 per kg. Redusert gjennomsnittspris skyldes lavere pris på sau og lam enn i 2016. Beregnet svinngodtgjørelse blir dermed følgende:

Helt slakt	1,1 % av kr 43,68 per kg	= kr 0,480 per kg
Skåret/stykket kjøtt	0,1 % av kr 43,68 per kg	= kr 0,044 per kg

Satsene er redusert med henholdsvis 3,4 øre per kg for helt slakt og 0,3 øre per kg for skåret/stykket kjøtt sammenlignet med foregående år. Fra 2016 til 2017 ble satsene redusert med med henholdsvis 9,1 og 0,8 øre per kg.

Omsetningsgodtgjørelse

Satsene skal dekke omsetningskostnadene som påløper varen ved klargjøring for salg til endelig kjøper, som salgskontakt mot kunden, fakturering og betalingsoppfølging. Aktuelle arbeidsoppgaver før varen kan selges er mottak fra fryselager, fjerning av emballasje og veiing av stykker.

Markedsregulator har kartlagt kostnadene for omsetning av fryselagret vare. Korrigert for endring i konsumprisindeksen blir satsen fremdeles 37,0 øre per kg i 2018, likt som i 2017. Fra 2016 til 2017 ble satsen økt med 1,0 øre per kg.

Oversikt over satser og enhetspriser for markedsregulering av kjøtt i 2016 og 2017, samt Norturas forslag for 2018:

	2016	2017	2018
Innfrysing , rund vare (øre per kg)			
Innfrysing	60,6	63,3	64,4
Håndteringskostnader ved fryseriene	91,9	92,4	92,7
Emballering	59,1	61,6	54,7
Svinn 1,1 %	60,5	51,4	48,0
Sum	272,1	268,7	259,8
Innfrysing skåret vare (øre per kg)			
Håndteringskostnader ved fryseriene	91,9	92,4	92,7
Svinn 0,1 %	5,5	4,7	4,4
Sum	97,4	97,1	97,1
Overføring mellom fryselager (øre per kg)			
Håndteringskostnader ved fryseriene	91,9	92,4	92,7
Fryselagring			
Fryselagring (øre per kg)	34,0	35,0	36,0
Rente per 1. halvår (%)	1,44	1,40	1,42
Rente per 2. halvår (%)	1,47	1,21	
Pallehold per 1. halvår (kr) ¹⁾	231 840	241 500	277 610
Pallehold per 2. halvår (kr)	236 670	208 725	
Omsetning fryselagret vare (øre per kg)			
Gjennomsnitt hele landet	36,0	37,0	37,0

Satsen for pallehold 1. halvår 2018 er i tråd med tidligere OR-vedtak, og lavere enn Norturas forslag

Landbruksdirektoratets vurdering

Markedsregulatorens forslag bygger i hovedsak på tidligere vedtatte beregningsprinsipper. De fleste satsene i markedsreguleringen er foreslått økt. Unntaket er satser for emballering og svinngødtgjørelsen, disse er foreslått redusert. Begrunnelsen er høyere andel storfe og svin enn i 2017, og lavere pris på sau og lam. Disse satsene settes så mye ned at samlet sats for innfrysing av rund vare går ned sammenliknet med 2017, mens samlet sats for innfrysing av skåret vare forblir uendret.

Kompensasjon for pallehold har tradisjonelt vært basert på høyeste antall paller på reguleringslager de tre foregående årene. Nortura søker i år som i fjor om å medregne bruk av paller også i halvåret det søkes for, og rapporterer 2016, 2017 og 2018 som grunnlag. Det vil medføre at 19 000 paller legges til grunn, basert på antall paller i bruk per uke 20/2018 som det høyeste siste tre årene, istedenfor 17 000 paller, som var det høyeste forbruket av paller de tre foregående kalenderårene. Som Nortura refererer til ble det i møte i Omsetningsrådet 15. juni 2015, i sak 44/15, vedtatt at man tar utgangspunkt i det høyeste antallet paller på reguleringslager de tre siste årene, og runder opp til nærmeste tusen. Dette mener Landbruksdirektoratet er å forstå som kalenderår, slik at antall paller i bruk i 2018 ikke kan legges til grunn for satsen for pallehold i 2018. Det er også slik det har

vært praktisert. Landbruksdirektoratet foreslår derfor at 17 000 paller legges til grunn for beregningen av denne satsen for 2018, da høyeste antall paller de tre siste foregående årene er 16 548 paller i 2017. Satsen for pallepanten er lik palleverdien. Denne ble 31. desember 2015 endret til 2 300 kroner, og tilsvarer pris på kjøp av paller. Pallegodtgjørelsen for 1. halvår 2018 blir etter dette, med utgangspunkt i en rente på 1,42 prosent, 277 610 kroner.

Ut over dette har Landbruksdirektoratet ingen merknader og anbefaler at satsene vedtas.

Saksnr.: 057/18	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 22.06.2018	Tittel: Kjøtt – klage på vedtak om betaling av omsetningsavgift på leieslakt/momsfri retur av kjøtt i 2015	Saksnr.: 16/23933-23

Beskrivelse

Svein Magne Bråten Juvhaugen har klaget over Landbruksdirektoratet sitt vedtak om betaling av omsetnings- og forskningsavgift på leieslakt/momsfri retur av kjøtt i 2015. Klagen ble sendt Landbruksdirektoratet 21. desember 2016 og fremsatt innen klagefristen.

Hjemmel

Lov 10. juli 1936 nr. 6 om å fremja umsetnaden av jordbruksvaror (omsetningsloven) § 5.

Forskrift 20. desember 1996 nr. 1343 om innkreving av omsetningsavgift og overproduksjonsavgift (innkrevingsforskriften) § 2.

Forutsetninger

Vedlegg

E-post av 31.05.2016 fra Svein Magne Båten Juvhaugen: Tilbakemelding på forhåndsvarsel.

Vedtaksbrev av 22.11.2016 fra Landbruksdirektoratet.

E-post av 21.12.2016 fra Svein Magne Båten Juvhaugen: Klage på vedtak

E-post av 17.01.2017 fra Svein Magne Båten Juvhaugen: Tilleggsopplysning til klage.

E-post av 10.04.2017 fra Svein Magne Båten Juvhaugen.

E-post av 24.10.2017 fra Landbruksdirektoratet.

E-post av 01.11.2017 fra Svein Magne Båten Juvhaugen.

Kopi av avregning 2915180719 fra Nortura.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Klage fra Svein Magne Bråten Juvhaugen av 21. desember 2016, på Landbruksdirektoratets vedtak av 22. november 2016 om å ilegge omsetningsavgift på kr 278,42 på omsatt leieslaktet kjøtt, tas ikke til følge.

Kjøtt – klage på vedtak om betaling av omsetningsavgift på leieslakt/momsfri retur av kjøtt i 2015

Svein Magne Bråten Juvhaugen har klaget over Landbruksdirektoratet sitt vedtak om betaling av omsetnings- og forskningsavgift på leieslakt/momsfri retur av kjøtt i 2015. Klagen ble sendt Landbruksdirektoratet 21. desember 2016 og fremsatt innen klagefristen.

Direktoratet har bl.a. vært i kontakt med avregningssjefen i Nortura som bekrefter at det ikke trekkes omsetnings- og forskningsavgift av kjøtt som tas i retur. Vi har informert klager om Nortura sin praksis og spurt om han ønsker å opprettholde klagen. Han har bekreftet at han vil det.

Landbruksdirektoratet finner ikke at det som kommer frem i klagen gir grunn til å omgjøre vedtaket og vi oversender derfor saken til Omsetningsrådet for videre klagebehandling av omsetningsavgiften. Landbruksdirektoratet beklager at klagebehandlingen har tatt så lang tid. Klagen gjaldt både forsknings- og omsetningsavgift. Landbruks- og matdepartementet er klageinstans for forskningsavgift. Ved en feil ble klagen sendt kun til Landbruks- og matdepartementet, mens det som gjaldt omsetningsavgift skulle ha vært sendt til Omsetningsrådet.

Sakens bakgrunn

Landbruksdirektoratet sender hvert år forhåndsvarsel og vedtak om betaling av omsetnings- og forskningsavgift til foretak/produsenter som benytter muligheten for leieslakt/momsfri retur. Denne ordningen er etablert for å gi produsentene mulighet for å ta hjem eget slakt.

I mai 2016 fikk Svein Magne Bråten Juvhaugen forhåndsvarsel om betaling av omsetningsavgift og forskningsavgift på leieslakt/momsfri retur av kjøtt i 2015. Han hadde merknader til forhåndsvarselet, men Landbruksdirektoratet kunne ikke se at det som kom frem i disse medførte fritak fra plikten til å betale avgiftene og fattet derfor i november 2016 vedtak om betaling av avgiftene.

Regelverket

Det skal betales omsetningsavgift for alt kjøtt som blir omsatt, jf. lov 10. juli 1936 nr. 6 om å fremja umsetnaden av jordbruksvaror (omsetningsloven) § 5.

Landbruksdirektoratet har ansvaret for innkrevingen av avgiften, jf. omsetningsloven § 3 siste ledd og jf. forskrift 20. desember 1996 nr. 1343 om innkreving av omsetningsavgift og overproduksjonsavgift (innkrevingsforskriften) § 2.

Grunnlaget for beregning av avgiftspliktig slakt

Generelt gjelder følgende retningslinjer ved beregningen av hvor mye slakt det skal svares avgift for:

- Leieslaktet vare som blir solgt videre, er i sin helhet avgiftspliktig.
- Det gjøres fradrag for 300 kg per foretak per år, som er den avgiftsfrie kvoten for slakt til eget forbruk, vedtatt av Omsetningsrådet.
- Leieslakt utover denne kvoten er avgiftspliktig.
- Avgiftsfri kvote vil først bli trukket fra kjøttslag med høyest avgiftssats. Dette medfører at beregnet avgift blir så lav som mulig for det enkelte foretaket.

Slakteriene rapporterer inn mengde leieslakt/momsfri retur til Landbruksdirektoratet.

Klagers innvendinger

I e-post datert 21.12.2016 opplyser klageren at han selv har tatt ansvar for omsetningen av det kjøttet som er tatt i retur. Han søker derfor om fritak fra å betale avgiftene eller dispensasjon, jfr. forskrift om innkreving av omsetningsavgift og overproduksjonsavgift § 9.

I e-post datert 17.01.2017 opplyser klageren at kjøttet Landbruksdirektoratet krever avgift for, er slaktet hos Nortura. Han skriver videre at Nortura opererer med avregningspriser fratrukket offentlige avgifter og at Nortura allerede har betalt disse avgiftene ved oppgjøret. Klageren mener derfor at avgiftene allerede er innbetalt og at et vedtak om omsetnings- og forskningsavgift på leieslaktet i praksis vil innebære dobbel avgift for han.

Vurdering

Slakteriene skal ikke trekke omsetnings- og forskningsavgift for leieslakt/momsfri retur av kjøtt. Nortura skriver på sine hjemmesider at kjøp av returslakt er begrenset til eget forbruk på gården, kårfolk og evt. ansatte på gården. Hvis årlig kvantum i retur overstiger 300 kg (slaktevekt), vil Landbruksdirektoratet kreve inn omsetningsavgift for dette.

Ifølge rapporter fra slakteriet, har dette foretaket fått returnert leieslaktet kjøtt ut over 300 kg i 2015. Klager har ikke innvendinger til mengden kjøtt han har tatt i retur, men opplyser at han selv har stått for omsetningen av kjøttet og derfor søker om fritak fra å betale avgiftene. Dette fordi han mener Nortura allerede har betalt inn avgiftene og at vedtaket fra Landbruksdirektoratet medfører en dobbeltavgift for han.

Landbruksdirektoratet har sjekket opplysningene med Nortura. Alle dyr som blir tatt i retur, blir oppført to ganger på avregningen (se vedlegg); en gang med positiv vekt og en gang med negativ vekt. Når alle vektene for returdyrene summeres, blir totalvekten lik null. Avregningsbeløpet for selve dyret blir også positivt den ene gangen og negativt den andre gangen. Totalt blir det således ingenting å beregne avgifter av for Nortura. Hvis vi følger de enkelte dyrene på avregningen, ser vi at f.eks. individnr. 55542 (markert med 1) på avregningsnr. 2915180719 står oppført to ganger. Dette lammet veier 24,80 kg, pris per kg er kr 48,84 og beløpet er kr 1 211,23 (Anm.: Returslakt). Lenger ned på samme avregning, ser vi at lammet står oppført en gang til: Det er nå oppført med vekt -24,80 kg, pris per kg er kr 48,84 og beløpet er - 1 211,23 kroner. Når disse to linjene legges sammen, står en igjen med 0 kg og 0 kroner.

Landbruksdirektoratets vurdering

I henhold til regelverkene for omsetningsavgift skal det betales omsetningsavgift for alt kjøtt som blir omsatt. Landbruksdirektoratet har ansvaret for å kreve inn avgiften.

Omsetningsloven § 5 tredje ledd, sier at produsentene skal svare for, det vil si betale, omsetningsavgift når de selger, leverer eller får oppgjør for varen. Klager opplyser i sine merknader til forhåndsvarselet at han selv står for omsetningen av sauekjøttet han har fått i retur etter leieslakt. Det er således ingen tvil om at sauekjøttet er omsatt og at dette skjer direkte fra produsent. Han skal dermed svare for avgiften.

Det har ikke kommet innvendinger til den rapporterte mengden kjøtt som ble tatt i retur etter leieslakt i 2015. Ut fra disse opplysningene har Landbruksdirektoratet ilagt foretaket omsetningsavgift på **kr 278,42** for leieslaktet kjøtt i 2015.

Landbruksdirektoratet opprettholder sitt vedtak og oversender klagen til Omsetningsrådet.

Saksnr.: 058/18	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 22.06.2018	Tittel: Fordelingsnøkkel for omsetningsavgiftsfinansiering av Nyt Norge og generisk markedsføring av økologisk mat fra og med 2019	Saksnr.: 17/40629-20

Beskrivelse

Markedsføringskostnader for merkeordningen Nyt Norge og økologisk mat i regi av Matmerk, er fram til og med 2018 fordelt mellom de ulike sektorer i landbruket etter sektorenes førstehåndsverdi. For kornsektoren er kun matkorn tatt inn i fordelingen, matkornet er anslått til å utgjøre 25 prosent av kornets totale førstehåndsverdi. Bidraget fra frukt, grønt og poteter er gjort etter skjønn og fondets (fondet for omsetningsavgift hagebruk) økonomiske evne til å finansiere markedsføringskostnader til Nyt Norge og generisk markedsføring av økologisk mat.

Nortura har i forbindelse med Matmerks søknad om midler til markedsføring av Nyt Norge 2018, anmodet om at fordelingsnøkkelen for omsetningsavgiftsfinansieringen bør være i tråd med vektingen for de ulike sektorer i markedsføringen av Nyt Norge fra og med 2019.

Omsetningsrådet bad Landbruksdirektoratet i møtet i desember 2017 om å nytte en fordelingsnøkkel i tråd med vektingen for de ulike sektorer både i markedsføringen av Nyt Norge og markedsføring av økologisk mat.

Landbruksdirektoratets tilrådning framgår av forslag til vedtak.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror §11 og retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, § 2, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008.

Forutsetninger

Vedlegg

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Førstehåndsverdien for hver enkelt sektor med Budsjettnemda for jordbruket som kilde, legges til grunn som fordelingsgrunnlag av fondsmidler til markedsføring av Nyt Norge og generisk markedsføring av økologisk mat fra og med 2019.

Fordelingsnøkkel for omsetningsavgiftsfinansiering av Nyt Norge og generisk markedsføring av økologisk mat fra og med 2019

Nyt Norge – finansiering av merkeordningen

Matmerk har fått i oppdrag av Landbruks- og matdepartementet å utvikle, etablere og administrere et gjennomgående kvalitetssystem med en felles merkeprofil ut mot forbruker. Navnet på merkeprofilen er Nyt Norge.

Finansieringen av markedsføringen av merket Nyt Norge har fra start av i 2009 og fram til og med 2017 blitt finansiert gjennom et spleiselag med penger fra: omsetningsavgift, jordbruksavtale, Virke/COOP, Matmerk og merkebrukeravgift. Først ble en kampanjeperiode på fem år (2009-2013) finansiert. Etter denne femårsperioden er det søkt om midler etter egen modell for perioden 2014-2017.

Matmerks styre har etter dette behandlet finansieringsmodell for Nyt Norge for en ny fireårsperiode 2018-2021. Styret har foreslått en modell med totale årlige kostnader på 18 mill. kroner, hvorav 15 mill. kroner øremerkes til markedsføring av Nyt Norge. Etter finansieringsmodellen skal markedsføringen finansieres med 6 mill. kroner fra Omsetningsrådet, 3 mill. kroner fra dagligvarehandelen og 6 mill. kroner fra merkebrukeravgift. Omsetningsrådet tildelte i desember 2017 sak 75/17 inntil 6 mill. kroner til merkeordningen for 2018.

Omsetningsavgiftsfinansiering av Nyt Norge i 2018

Landbruksdirektoratet har tatt følgende med i sin innstilling til Omsetningsrådet i forbindelse med finansiering av Nyt Norge for 2018:

«Med bakgrunn i at det bevilges midler til merkeordningen for ett år av gangen, og at alle markedsregulatorene er innstilte på å tildele midler etter planen som er lagt for finansiering av Nyt Norge i 2018, foreslår Landbruksdirektoratet at det bevilges inntil 6 mill. kroner til markedsføring av merkeordningen for 2018. Kostnadene fordeles etter samme nøkkel som tidligere. Fordelingsnøgkelen tar utgangspunkt i førstehåndsverdien av omsetningen i de ulike produktkategoriene (utenom frukt og grønt der kostnadsandel er gjort etter skjønn), og gir følgende fordeling:

Kjøtt	40 %
Melk	40 %
Egg	4 %
Fjørfe kjøtt	8 %
Frukt og grønt	4 %
Korn*	4 %

*Kun verdien av matkornet regnet med, ikke fôrkornet.»

Omsetningsrådet gjorde enstemming vedtak i samsvar med Landbruksdirektoratets innstilling om finansiering av Nyt Norge for 2018.

Norturas merknader til Matmerks søknad til Omsetningsrådet for Nyt Norge 2018

I forbindelse med behandling av Matmerks søknad om midler til finansiering av Nyt Norge for 2018, har konsernstyret i Nortura blant annet tatt dette inn i sin vurdering:

«Konsernstyret anmoder om at det gjøres endring av gjeldende fordelingsnøkkel for omsetningsavgiftsfinansieringen til å være i tråd med vektingen for de ulike sektorer i markedsføringen av Nyt Norge før søknad for 2019.»

Omsetningsavgiftsfinansiering av generisk markedsføring av økologisk mat i regi av Matmerk

Finansieringen av Matmerks markedsføring av økologisk mat har benyttet samme fordelingsnøkkel som ved tildelinger til merkeordningen Nyt Norge, og Landbruksdirektoratet beregnet alternative fordelingsnøkler for både Nyt Norge og markedsføring av økologisk mat i budsjettbehandlingen i desember 2017, se under.

Finansiering etter førstehåndsverdi også for frukt og grønt

Landbruksdirektoratet har i sin innstilling til Omsetningsrådet for bruk av midler til markedsføring av Nyt Norge 2018 og markedsføring av økologiske varer, utarbeidet en tabell som viser hva markedsføringskostnadene dekket av OR og fordelt på ORs fond ville blitt, dersom disse ble fordelt etter førstehåndsverdi for hver enkelt sektor (basert på Budsjettnemnda for jordbrukets (BFJ) tall for 2016).

	2016	Forholdstall	Nyt Norge (6,0 mill. kroner)	Økologi (2,5 mill. kroner)
Kjøtt (storfe, svin, sau og lam)	9 086	0,32	1 920	800
Melk (ku og geit)	9 430	0,34	2 040	850
Egg	1 045	0,04	240	100
Fjørfekjøtt	2 046	0,07	420	175
Frukt, grønt og potet	5 787	0,20	1 200	500
Matkorn	877	0,03	180	75
Total	28 271	1,00	6 000	2 500

Tabellen under viser Matmerks markedsføringskostnader knyttet til Nyt Norge og generisk markedsføring av økologisk mat, fordelt på de ulike produktkategorier etter førstehåndsverdi for alle sektorer (A) og med fordeling slik det er gjort til og med 2018 (B). A er basert på Budsjettnemndas tall for førstehåndsverdi for 2016. Begge kolonnene er basert på 6 mill. kroner og 2,5 mill. kroner i tilskudd til henholdsvis markedsføring av Nyt Norge og til generisk markedsføring av økologisk mat, som var ORs tildeling i 2018.

	Markedsføring Nyt Norge		Markedsføring økologisk mat	
	A	B	A	B
Kjøtt (storfe, svin, sau og lam)	1 920	2 400	800	1 000
Melk (ku og geit)	2 040	2 400	850	1 000
Egg	240	240	100	100
Fjørfekjøtt	420	480	175	200
Frukt, grønt og potet	1 200	240	500	100
Matkorn	180	240	75	100
Total	6 000	6 000	2 500	2 500

Det går fram av tabellen over at egg får like store kostnader etter de to fordelingsnøkklene. Frukt, grønt og potet får større kostnader med fordeling etter førstehandsverdi, mens de øvrige sektorene får mindre kostnader etter førstehandsverdi. Dersom frukt, grønt og potet for 2019 skal bidra etter førstehandsverdi til både Nyt Norge og generisk markedsføring av økologisk mat, betyr det en merbelastning av fondet for omsetningsavgift hagebruk på 1 360 000 kroner (1 200 000 – 240 000 + 500 000 – 100 000) i forhold til bevilgning for 2018.

Omsetningsrådets behandling av budsjett 2018 for Nyt Norge og generisk markedsføring av økologisk mat

Omsetningsrådet behandlet budsjett 2018 for Nyt Norge og generisk markedsføring av økologisk mat i møte 14.12.2017. Føgende er tatt inn under møtebehandling av saken:

«Omsetningsrådet ber Landbruksdirektoratet fra og med budsjettåret 2019 nytte en fordelingsnøkkel i tråd med vektningen for de ulike sektorer i markedsføringen av Nyt Norge og markedsføring av økologisk mat. Dette er en annen beregning enn den direktoratet har lagt fram basert på budsjettnemndas tall i foregående sak. Endringen vil trolig øke grøntsektorens bidrag til Matmerks opplysningsvirksomhet på nevnte områder. Forutsatt uendret budsjett for 2019 vil en slik endring kunne medføre kutt i bevilgningen til annen opplysningsvirksomhet, som for grønt er Opplysningskontoret for frukt og grønt. OFG varsles om dette gjennom denne møtebehandlingen.»

Omsetningsavgiftsfinansiering av Nyt Norge og generisk markedsføring av økologisk mat – kostnadsfordeling basert på Matmerks statistikk for Nyt Norge

Etter møtebehandling av saken i Omsetningsrådet 14.12.2017, har Landbruksdirektoratet innhentet opplysninger fra Matmerk om ordningen Nyt Norge. Matmerk opplyser, jf. deres e-post av 20.12.2017 at det pr. 16.11.2017 var registrert totalt 3 500 Nyt Norge merkede produkter fra 80 bedrifter. De 3 500 merkede produktene fordelte seg slik på de ulike kategorier:

Kjøtt	1 650
Melk	220
Egg	55
Fjørfekjøtt	550
Frukt og grønt	835
Korn	60
Andre	130

Om antall merkede produkter blir lagt til grunn for fordelingen av omsetningsavgiftsfinansieringen, vil ca. 25 prosent (835/3 370) av kostnadene måtte belastes fondet for omsetningsavgift hagebruk. (Gruppen «andre» er tatt ut av videre beregning.) Med merkede produkter som grunnlag for kostnadsfordelingen, vil merbelastning av fondet for omsetningsavgift hagebruk fra og med 2019 utgjøre ca. 1 770 000 kroner, jf. 1 360 000 kroner dersom førstehandsverdi ble lagt til grunn. Merkede produkter gir også betydelige forskjeller i de økonomiske bidragene fra kjøtt og melk sammenlignet med fordeling basert på førstehandsverdi.

Matmerk har på forespørsel fra Landbruksdirektoratet også oversendt oppgave som viser antall merkede produkter tilhørende godkjente bedrifter i Nyt Norge, jf. Matmerks e-post

av 11.04.2018. Pr. april 2018 var det 3 611 merkede produkter, og totalt 81 bedrifter med i ordningen. Matmerks tallmateriale viser at det er 69 bedrifter og 2816 produkter som ligger innenfor de 6 produktkategoriene som fram til og med 2018 har bidratt med fondsfinansiering av markedsføring av Nyt Norge. De øvrige bedriftene ligger enten utenfor aktuelt produktområde (eksempelvis Coca-Cola), eller har merkede produkter som vi ikke har grunnlag for å splitte (eksempelvis COOP og Rema).

Antall godkjente bedrifter i Nyt Norge med tilhørende merkede produkter som kan identifiseres framgår av tabellen under.

	Bedrifter	Merkede produkter
Kjøtt (storfe, svin, sau og lam)	18	1 581
Melk (ku og geit)	3	213
Egg	1	12
Fjørfekjøtt	4	166
Frukt, grønt og potet	30	776
Matkorn	13	68
Total	69	2 816

Det er teknisk mulig å bruke antall godkjente bedrifter og/eller merkede produkter til å fordele kostnader mellom de ulike produktsektorer i Nyt Norge. Det er imidlertid et åpent spørsmål hvor hensiktsmessig det er å bruke dette som fordelingsgrunnlag, jf. direktoratets vurdering senere i innstillingen.

Innkrevning av merkebrukeravgift – Matmerks vurdering av kostnadsfordling

Direktoratet har også stilt spørsmål til Matmerk om de kan oppgi innbetalt merkebrukeravgift pr. varegruppe. Det kan de ikke. Matmerk opplyser dette om ordningen.

Ved utgangen av 2017 var det 80 bedrifter med i ordningen, og det var 3 500 Nyt Norge merkede produkter.

Merkebrukeravgiften for Nyt Norge består av to deler, en fast avgift (basert på virksomhetens totale omsetning av næringsmidler) og en omsetningsbasert avgift som beregnes ut fra virksomhetens omsetning av Nyt Norge merkede produkter.

Den faste avgiften har en maksimumssats på 550 000 kroner fra 01.01.2018 (hevet fra 450 000 kroner), og en minimumssats på 10 000 kroner. Matmerk opplyser at minimumssatsen ble endret fra 15 000 kroner til 10 000 kroner for ca. tre år tilbake. Den omsetningsbaserte avgiften er fra 01.01.2018 på 0,8 promille av virksomhetens omsetning i verdi av Nyt Norge merkede produkter (hevet fra 0,5 promille). Det er også komponenter i merkebrukeravgiften som søknadsgebyr, fast avgift og minimumsavgift. Disse er uendret.

Matmerk orienterer videre slik om Nyt Norge, jf. deres e-post av 20.12.2017:

«Av de 80 bedriftene som er merkebrukere så har en del av disse, spesielt store merkebrukere, merkede produkter innen flere eller alle de aktuelle produktkategoriene. Eksempler på dette er store merkebrukere som COOP Norge og Rema, som har produkter i alle kategorier, eller en merkebruker som Orkla som har produkter i flere kategorier. Det er derfor ikke mulig å sette opp antall bedrifter innen hver kategori. [...]

Merkebrukeravgiften består av to elementer – en fast avgift som baseres på merkebrukers totale omsetning og en variabel del basert på omsetning av merkede produkter. Siden en del av merkebrukerne har merkede produkter i alle eller flere kategorier kan den faste merkebrukeravgiften ikke splittes opp i ulike kategorier. Når den faste avgiften ikke kan

splittes, så gir det heller ikke noe mening å splitte den variable avgiften på produktkategorier.»

Matmerk orienterer for øvrig slik:

«Det er ikke mulig å fordele markedsføringsinvesteringene til Nyt Norge på ulike produktkategorier. Markedsføringen er av en generell art hvor de ulike kategorier av landbruksprodukter vises. Et eksempel på det er den siste reklamefilmen hvor det i TV filmen blant annet vises kyr, sauer, gulrøtter, poteter, kål, egg, spekeskinke, oksesteik, etc.»

Fondet for omsetningsavgift hagebruk – bruk av bevilgede midler

Fondet for omsetningsavgift hagebruk blir årlig tilført midler bevilget til kollektiv dekt omsetningsavgift over jordbruksavtalen, i senere år 24,4 mill. kroner.

Landbruksdirektoratet har sett nærmere på bruken av midler fra fondet for omsetningsavgift hagebruk i siste fireårsperiode (2014, 2015, 2016 og 2017) og funnet at det gjennomsnittlig for perioden er brukt i underkant av 80 prosent av bevilget kollektiv dekt omsetningsavgift til opplysningsvirksomhet i regi av OFG og Matmerk.

Til faglige tiltak, i hovedsak produsentrettet rådgivning, er det brukt vel 6 prosent, og til avsetningstiltak er det til årlige avsetningstiltak på epler og administrasjon av tiltak på epler og matpotet brukt i underkant av 5 prosent. Øvrige midler, ca. 10 prosent er brukt til å dekke drift og sekretariatskostnader knyttet til Omsetningsrådet og til «oppsparte» fondsmidler som kan benyttes til reguleringstiltak på matpotet i år med store potetavlinger. Til avsetningstiltak på matpotet ble det i 2009 brukt vel 15 mill. kroner og i 2015 vel 10 mill. kroner.

Jordbruksavtalen gir Omsetningsrådet forvaltningsmyndighet over hele tildelingen i 2018 uten føringer. Rådet står dermed fritt til å omdisponere deler av midlene innenfor rammen, men bør vektlegge at dette skjer forsvarlig, avhengig av beløpenes størrelse.

Bevilgning av kollektiv dekt omsetningsavgift hagebruk

Avtalepartene bevilger penger til kollektiv dekt omsetningsavgift hagebruk ved de årlige jordbruksforhandlingene. En utvidet finansiering av markedsføringskostnader til Nyt Norge og generisk markedsføring av økologisk mat fra hagebruksfondet, vil etter Omsetningsrådets vurdering betinge at det bevilges mindre penger til opplysningsvirksomhet i regi av OFG fra og med 2019, jf. Omsetningsrådets møtebehandling 14.12.2017, sak 76/17.

Etter Landbruksdirektoratets vurdering, vil en nedjustering av bevilgningen til OFG være uheldig sett i lys av myndighetenes kostholdsråd, jf. Meld. St. 11 (2016-2017) der det er tatt inn:

«Som en oppfølging av myndighetenes kostholdsråd mener regjeringen at finansieringen av opplysningsvirksomhet i grøntsektoren, som bevilges over jordbruksavtalen bør fortsette. Dette vurderes i forbindelse med de årlige jordbruksforhandlingene.»

I Prop. 94 S Endringer i statsbudsjettet 2018 under Landbruks- og matdepartementet (Jordbruksoppkjøret 2018 m.m.) heter det i avsnitt 7.6.1 Opplysningskontoret for frukt og grønt:

«For å dekke økte kostnader på grøntområdet bl.a. knyttet til Omsetningsrådets finansiering av Nyt Norge, er partene enige om å øke avsetningen til kollektiv dekking av

omsetningsavgift med 3 mill. kroner.»

Proposisjonen skal behandles av Stortinget 14. juni 2018.

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratet har med bakgrunn i Omsetningslovens §11 forståelse for Norturas anmodning om at fordelingsnøkkelen for omsetningsavgiftsfinansieringen bør være i tråd med vektingen for de ulike sektorer i markedsføringen av Nyt Norge og økologisk mat. Av § 11 går det fram:

«Dei pengane som kjem inn etter §5 og §5a går til et fond for kvar avgift og kan berre nyttast etter vedtak av Omsetningsrådet til å fremja umsetnaden av vedkomande varor. Pengene vert styrde av rådet.»

Avtalepartene i jordbruket har også omtalt at det vil bli økte kostnader for grøntområdet bl.a. knyttet til ORs finansiering av Nyt Norge, og økt bevilgningene til kollektiv dekking av omsetningsavgift over jordbruksavtalen.

Det er mulig å nytte antall merkede produkter fra hver sektor som fordelingsgrunnlag for markedsføringskostnader til Nyt Norge og økologisk mat. Det hefter imidlertid ganske stor usikkerhet til om et slikt fordelingsgrunnlag er det best mulig grunnlaget. Det kan blant annet nevnes:

- antall helårsprodukter og sesongprodukter varierer mye fra en sektor til en annen
- vilkårlighet mht. antall produkter i hver sektor
- antall produkter i sektorene varierer mellom år
- bruk av produkter fra en sektor kan bidra positivt til å markedsføre produkter/matretter fra andre sektorer, eksempelvis bruk av frukt i markedsføring av iskrem eller grønnsaker brukt i markedsføring av kjøttprodukter (innbyrdes påvirkning)
- produktene fra de ulike sektorer bidrar antageligvis ulikt til å markedsføre norske landbruksprodukter totalt sett, jf. Matmerks mål for Nyt Norge
- antall produkter reflekterer ikke verdien av produktet og totalomsetningen i kroner av produktet, og er dermed uhensiktsmessig som grunnlag for en kronetildeling

Etter direktoratets vurdering hadde det vært mer relevant å legge verdien av merkebruken i de forskjellige varegruppene til grunn enn antall merker. Matmerk kan ikke rapportere på bidrag fra merkebrukerne i de enkelte varegruppene, og begrunner også hvorfor dette ikke vil bli tilgjengelig fremover i tid. Ut fra dette er det Landbruksdirektoratets vurdering at en fordeling av markedsføringskostnadene etter førstehåndsverdien for hver enkelt sektor er et relativt stabilt grunnlag og det beste vi har i dag. En justering av fordelingsgrunnlaget er kanskje nødvendig først etter noen år, kanskje hvert tredje eller hvert fjerde år. Fordelingsgrunnlaget er transparent, og kan med rimelig sikkerhet benyttes som grunnlag for fordeling av markedsføringskostnader både for Nyt Norge og for generisk markedsføring av økologisk mat.

Etter en helhetsvurdering tilrår Landbruksdirektoratet at førstehåndsverdien for hver enkelt sektor med kilde i Budsjettmemora legges til grunn som fordelingsgrunnlag av Nyt Norges markedsføringskostnader fra og med 2019. Kostnadene med generisk markedsføring av økologisk mat fordeles mellom sektorene fra og med 2019 etter samme grunnlag som for Nyt Norge.

Saksnr.: 059/18	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 22.06.2018	Tittel: Omsetningsrådets arbeid - en gjennomgang av regelverk og ordninger - rapportering fra arbeidsgruppene	Saksnr.: 17/41657-47

Beskrivelse

I møtet 9. mai ble det oppnevnt fem arbeidsgrupper på de valgte hovedtemaene. Leder for arbeidsgruppene har ansvar for å rapportere til ORs møter. OR ønsker en skriftlig orientering som unntas offentlighet, og at leder av gruppene deltar i ORs møter ved anledning.

Arbeidsgruppene legger fram arbeidsplan/tidslinje for arbeidet i rapporteringen til rådets møte 22. juni 2018.

Hjemmel

Forutsetninger

Vedlegg

Forslag til vedtak

1. Rapporteringen fra gruppene tas til orientering.
2. Leder gis med utgangspunkt i arbeidsgruppas notat om opplysningsvirksomheten og rådets merknader til dette, fullmakt til å besvare departementets brev av 6. februar 2018.

Møtebehandling

Det ble orientert fra lederne av de ulike arbeidsgruppene. Alle arbeidsgruppene er godt i gang med arbeidet og tar sikte på å levere innen fristen.

Utkast til brev til departementet ble lagt frem i møtet.

Enstemmig vedtak.

Vedtak

1. Rapporteringen fra gruppene tas til orientering.
2. Brevet til Landbruks- og matdepartementet om opplysningsvirksomheten lagt frem i møtet godkjennes med de endringene rådet vedtok.

Omsetningsrådets arbeid - en gjennomgang av regelverk og ordninger - rapportering fra arbeidsgruppene

Det vises til vedtak i sak 44/18 der Omsetningsrådet oppnevnte til sammen 5 arbeidsgrupper på følgende hovedtemaer:

B: Informasjonsplikt

C: Opplysningsvirksomhet

D: Sektorvise oppgaver

D1: Melk

D2: Kjøtt og egg

A/E: Konkurranserettslig vurdering / juridisk gjennomgang

Omsetningsrådet la følgende føringer til grunn for det videre arbeidet:

«Leder for arbeidsgruppene har ansvar for å rapportere til ORs møter. OR ønsker en skriftlig orientering som unntas offentlighet, og at leder deltar i ORs møter ved anledning.

Arbeidsgruppen for opplysningskontorene legger fram et forslag til svar på LMDs brev av 6. februar 2018 om gjennomgang av opplysningsvirksomheten, til møtet i rådet 22. juni.

Omsetningsrådet er kjent med at statsråd Dale ønsker at OR rapporterer på informasjons- og mottaksplikten før utgangen av 2019. Rådet legger dette til grunn, men må også ta høyde for helheten i arbeidet.

Arbeidsgruppene legger fram arbeidsplan/tidslinje for arbeidet i rapporteringen til rådets møte 22. juni 2018.»

Med unntak av arbeidsgruppa for opplysningsvirksomheten, er lederne for gruppene ikke medlemmer av Omsetningsrådet. Disse er invitert til møtet og rapporterer om sin respektive gruppers arbeid.

Skriftlige rapporter fra gruppene mottatt i sekretariatet før utsendelse av sakspapirene, er lagt ved som egne vedlegg. Rapportene er unntatt offentlighet, jf. LOV-2006-05-19-16, 1. ledd.

Saksnr.: 060/18	Sektor: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 22.06.2018	Tittel: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Omsetningsavgift for 2. halvår 2018	Saksnr.: 17/61876-6

Beskrivelse

Nortura har i brev datert 31. mai fremmet forslag om at det ikke gjøres endringer i satsene for omsetningsavgift på egg og kjøtt for andre halvår 2018. Forslaget er godkjent av konsernstyret i Nortura. Det har ikke kommet inn forslag fra Bransjestyret om å endre satsene for kylling og kalkun.

Siden det pågår et arbeid som er av betydning for en helhetsvurdering av omsetningsavgiftene for 2. halvår, og som ikke foreligger i skrivende stund, innstiller ikke Landbruksdirektoratet på vedtak i saken.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 5.

Forutsetninger

Det forutsettes at innspill fra arbeidsgruppen for opplysningskontorene diskuteres og vurderes i lys av spørsmålene fra Landbruks- og matdepartementet i brev av 6. februar 2018 om bl.a. forslag til endrede satser fra 1. juli, før vedtak i denne saken fattes.

Vedlegg

Brev fra Nortura, datert 31. mai 2018

Møtebehandling

Saken ble lagt frem uten forslag til vedtak. Leder fremmet forslag til vedtak, som ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at vedtatte maksimalsatser og omsetningsavgifter for egg og fjørfekjøtt, gjeldende fra 1. januar 2018, opprettholdes.
2. Omsetningsavgifter for kjøtt, vedtatt 14. desember 2017, opprettholdes.

Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Omsetningsavgift for 2. halvår 2018

I møte 14. desember 2017 ble det gjort følgende vedtak i OR:

1. “Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at omsetningsavgiften på egg og fjørfekjøtt fra 01.01.2018 fastsettes til:

Egg, kr 0,50 per kg
Kjøtt av kylling, kr 0,28 per kg
Kjøtt av kalkun, kr 0,28 per kg
2. Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at maksimalsatsene for omsetningsavgiften på kjøtt for 2017 fastsettes til kr 1,50 per kg for storfe, kr 2,50 per kg for gris og kr 3,50 per kg for sau/lam.
3. Under forutsetning av at Landbruks- og matdepartementet fastsetter maksimalsatser som anbefalt i punkt 2, fastsettes satsene for omsetningsavgift for kjøtt for 2018 som følger:

For kjøtt av storfe:

Fra 01.01.2018: kr 0,40 per kg
Fra 26.02.2018: kr 1,20 per kg
Fra 30.04.2018: kr 0,70 per kg
Fra 01.10.2018: kr 1,20 per kg

For kjøtt av svin:

Fra 01.01.2018: kr 1,20 per kg

For kjøtt av sau/lam:

Fra 01.01.2018: kr 3,50 per kg
Fra 06.08.2018: kr 2,50 per kg
Fra 17.09.2018: kr 3,50 per kg

For kjøtt av purke/råne:

Fra 01.01.2018: kr 0,50 per kg

Purke og råne er ikke reguleringsvare, og skal kun ha en sats som dekker kostnader knyttet til opplysning og faglige tiltak.”

I brev datert 31. mai 2018 foreslår Nortura at det ikke gjøres endringer i de satsene som ble vedtatt i møtet i OR 14. desember 2017. Forslaget er godkjent av konsernstyret i Nortura 30. mai 2018.

Det er Bransjestyret som foreslår satser for kylling og kalkun. Det er ikke kommet forslag om endringer i satsene for disse.

Nortura omtaler markedsbildet i 2018 i sitt brev av 31. mai 2018 som følger:

«Siste prognose for totalmarkedet ble lagt fram 2. mai. For gris ble det i prognosen forutsatt videreføring av dagens prisnivå og vanlig prisløype for 2. halvår 2018. Inneværende avtaleår (1. juli 2017 – 30. juni 2018) ser ut til å ende opp med et prisuttak om lag 80 øre under målpris på gris. For storfe, lam og egg ble det i prognosen lagt opp til at gjennomsnittlig engrospris fra 1. halvår 2018 videreføres.

Egg

For 2018 er det prognosert om lag markedsbalanse for året etter førtidsslakting som fjerner 560 tonn egg. Det forutsettes inntak av tollfri EU-kvotepå 290 tonn. Omsetningsrådet har vedtatt en ramme på 1 000 tonn for førtidsslakting. Det prognoseres med en økning i tilførslene på vel én prosent, mens engrossalget forventes å øke med 0,6 prosent fra 2017. Eggproduksjonen må, ifølge Nortura, fortsatt legges om fra miljøbur til frittgående.

Storfe

Det prognoseres minkende, men fortsatt underdekning på storfe i 2018. Tilførslene forventes å gå opp med ytterligere ca. én prosent fra 2017. Samtidig prognoseres det med en nedgang i engrossalget på vel én prosent. Med en kvoteimport på 7 570 tonn gir dette en underdekning og importbehov i tillegg til kvotene på om lag 7 600 tonn året under ett.

Tilførslene øker som følge av prognosert økning i antall okser til slakt og økte slaktevekter på disse. Det regnes med en ytterligere økning av mordyrbestanden i løpet av året på grunn av forventet fortsatt økning i antall ammekyr. Det prognoseres en nedgang i kusslaktingen i 2018 og en stabilisering av antall melkekyr etter tilpasning til lavere melkekvote i 2017.

Prognosert import innenfor importkvoter er på 7 570 tonn. Dette inkluderer import fra SACU på 4 921 tonn, WTO-kvotepå 1 084 tonn, GSP-kvotepå 665 tonn biffer og fileter (omregnet m/ben) og 900 tonn fra EU.

Sau/lam

Flytting av telledato fra 1. januar til 1. mars ga høye tilførsler av sau før årsskiftet og mindre etter 1. januar enn foregående år. Ifølge Nortura prognoseres det derfor med en nedgang i tilførslene av sau og lam på seks prosent i 2018. Engrossalget av helt slakt prognoseres også å gå ned fra det kraftig stimulerte salget i 2017. Det er estimert en nedgang i bestanden av sau og lam per 1. juni 2018 på om lag tre prosent sammenlignet med samme tidspunkt i fjor. Slaktevektene på lam er i prognosen forutsatt som gjennomsnittet de siste årene, noe som gir 600-700 gram høyere vekt enn i 2017. I prognosen for året er det i balansen inkludert inntak av kvoteimport på 900 tonn. Til sammen gir dette et overskudd på 2 100 tonn for 2018. Reguleringslageret ved inngangen til året var på 2 850 tonn.

Gris

Det prognoseres en økning i tilførslene av gris med ca. én prosent i 2018. Nedgangen i bedekningene mer enn oppveies av en fortsatt forventet økt effektivitet på grunn av bedre dyremateriale.

Engrossalget prognoseres å gå ned med nærmere én prosent fra 2017. Med en import på 1 500 tonn, prognoseres det et overskudd på om lag 4 300 tonn. Importen inkluderer 750 tonn med spekk, 150 tonn fra WTO (av kvotepå 1 381 tonn) og 600 tonn fra EU.

Lager – kjøtt:

Ved inngangen til 2018 var det 1 327 tonn lam og 1 530 tonn sau på reguleringslager, til sammen 2 857 tonn. Lageret har minket til ca. 2 600 tonn pr. 14. mai. Lageret av hel gris har økt fra 445 tonn ved starten på året til vel 4 050 tonn pr. 14. mai. Uttak fra reguleringslager av skåret gris til eksport har pågått siden starten på året.

Det budsjetteres med sesongmessig innfrysning av storfe og lam. Når det gjelder gris budsjetteres det med noe innfrysning både i andre og tredje tertial.

Kostnader og finansiering av markedsreguleringen i 2018

Egg

Ved fastsetting av omsetningsavgift for 2018 var det lagt til grunn et inngående fond på 38 mill. kroner, men regnskapet for 2017 viser at fondet ble 43,7 mill. kroner. Det skyldes at inngangen av midler i 2017 ble ca. 4 mill. kroner høyere, og kostnadene ble lavere bl.a. fordi forsøkshus ikke kommer før i 2018.

Kjøtt

Regnskapet viser at reserven av markedsreguleringsmidler for kjøtt ved inngangen til 2018 er på 252 mill. kroner. Det betyr at fondet i løpet av 2017 ble økt med ca. 38 mill. kroner, da reserven ved inngangen av året var om lag 214 mill. kroner. Det innebærer at fondets størrelse i løpet av 2017 økte til ønsket nivå.

Med bakgrunn i oppdatert markedsprognose, budsjetterer Nortura nå med en reguleringskostnad på kjøtt i 2018 på ca. 160 mill. kroner. Dette er ni mill. kroner mer enn budsjettert høsten 2017. De viktigste årsakene til økningen i reguleringskostnadene er at lagerkostnadene øker med voksende overskudd av gris og sau/lam.»

Tabellen viser revidert oversikt reguleringskostnader for 2018

	Rev. budsjett mai 2018 (mill. kroner)	Opprinnelig budsjett (mill. kroner)
Innfrysing/svinn	24	19
Lagerkostnader	30	16
Oms. Godtgj./frakter/frysefradrag	49	56
Adm./pallehold	14	14
Reguleringseksport	43	46
Totalt	160	151

Kostnadene på 160 mill. kroner fordeler seg med anslagsvis 16 mill. kroner på storfe/kalv, 52 mill. kroner på sau/lam og 92 mill. kroner på gris. Alle kostnader knyttet til reguleringseksport tilhører gris. For gris betyr dette en økning på ni mill. kroner i forhold til budsjett høsten 2017 grunnet større prognosert overskudd, noe som gir høyere kostnader forbundet med lagring. For sau/lam er det en økning på tre mill. kroner, noe som skyldes litt større prognosert overskudd og dermed noe høyere kostnader forbundet med lagring og frysefradrag. For storfe er det en reduksjon på tre mill. kroner, noe som skyldes at mindre innfrysning høsten 2017 enn forutsatt gir lavere kostnader til frysefradrag.

Budsjettet for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet er uendret på 133 mill. kroner. Dette inkluderer midler til Nyt Norge og markedsføring av økologisk landbruk i regi av Matmerk.

Tabellen viser behovet for omsetningsavgiftsmidler for 2018

Aktivitet	Beløp (mill. kroner)
Reguleringskostnader	160
+ Faglige tiltak	133
+ Sekretariat, direktoratet	3
= Sum behov for midler	296
- Renteinntekter fond	3
Totalt behov for midler 2018	293

Norturas forslag til satser for omsetningsavgift andre halvår 2018, der refereres fra Norturas brev:

«Egg

Budsjettet for 2018 er oppdatert med økte kostnader til priskompensasjon ved skillevirksomhet med basis i regnskap for 2017. Budsjettet innebærer en videre nedbygging av fondet på ca. 8 mill. kroner til et utgående fond for 2018 på 35,5 mill. kroner mot 37 mill. kroner ved budsjettering i høst. Dette anses som tilstrekkelig sikkerhet. Kostnader med markedsregulering av egg i et balansert marked er ca. 50 mill. kroner, og det finansieres med en omsetningsavgift på kr 0,70 pr. kg. I 2018 er det noe overproduksjon, og reguleringskostnadene blir høyere. Noe overskudd som i 2018 gir dermed et ønsket redusert fond.»

Nortura foreslår at omsetningsavgiften for egg videreføres med kr 0,70 pr. kg ut 2018.

Tabellen under viser justert budsjett for 2018 med den foreslåtte satsen, samt regnskap for de foregående årene (i 1000 kr).

Tabellen viser budsjettopplysninger på egg. Alle tall i hele tusen

	Regnskap				Revidert
	2014	2015	2016	2017	Budsjett
					2018
Pristap / gevinst	-170	225	-26	24	
Supplering, lagring	1 272	1 831	378	1 386	2 000
Spesialmarkeder	4 846	3 060	3 192	2 533	3 000
Førtidsslaktning	7 800	16 457	7 534	4 664	9 000
Priskompensasjon	13 739	13 814	12 886	16 173	16 500
Adm.	4 155	4 199	4 164	4 313	4 431
Korrigeringsrenter		169		53	
Overskuddsegg til før		6 098			
SUM	31 642	45 853	28 128	29 146	34 931
Faglige tiltak	4 099	3 692	4 084	4 104	4 214
Ekstrabev. faglige tiltak					700
Forsøkshus, faglige tiltak					1 477
OEK	7 416	7 821	12 800	12 783	12 800
Adm. Oms.r.	2 720	2 788	2 864	2 922	3 000
Økologisk	100	100	100	100	100
Nyt Norge	240	200	200	160	160
Totalt behov	46 217	60 454	48 176	49 215	57 382
Fond 1/1	15 836	34 576	38 831	54 217	43 730
Inngang	64 491	64 076	60 300	37 844	48 790
Renter	467	634	306	644	400
Sum	80 794	99 286	99 437	92 705	92 920
Forbruk	46 217	60 455	48 176	49 215	57 382
Fond 31/12	34 238	38 913	41 603	43 490	35 538
Endring	18 741	4 335	2 690	-10 727	-8 192

«Kjøtt

I budsjett fra høsten 2017 ble det lagt opp til at fondet skulle være på 250 mill. kroner ved utgangen av 2018. Beregninger nå viser at med de satsene for omsetningsavgift som er vedtatt, vil fondet ved utgangen av 2018 være på 273 mill. kroner. Det er noe over målet på 250 mill. kroner, men det foreslås likevel at de vedtatte satsene videreføres. Situasjon med økende overskudd av både gris og sau/lam, samt stor usikkerhet rundt behovet for innfrysing av storfe i løpet av høsten, at det kan være hensiktsmessig å ha med en ekstra sikkerhetsmargin.

De vedtatte satsene gir ifølge Nortura god balanse i forhold til andel av kostnadene for alle dyreslag, når en ser det over flere år.»

Tabellen viser satser for omsetningsavgift i 2018, slik de ble vedtatt i sak 91/17 14. desember 2017. Alle tall i kroner per kg.

	01.01.2018	26.02.2018	30.04.2018	06.08.2018	17.09.2018	01.10.2018
Storfe/kalv	0,40	1,20	0,70			1,20
Sau/lam	3,50			2,50	3,50	
Svinekjøtt	1,20					
Purke/råne	0,50					

Tabellen viser justert budsjett for 2018 med de vedtatte satsene, samt regnskap for de foregående årene.

	Regnskap				budsjett
	2014	2015	2016	2017	2018
Fond 01.01	194 926	248 652	280 410	214 048	251 000
Omsetningsavgift	311 871	179 454	172 274	305 703	315 000
Renteinntang fondet	4 919	4 482	4 412	3 522	3 000
Annet	501	473	1 369	4 269	
Sum inntekter	317 291	184 409	178 055	313 494	318 000
Administrasjon org.	12 430	12 400	12 527	12 584	14 000
Markedsregulering	120 615	14 167	107 389	135 149	146 000
Faglig tiltak/opplysning	127 621	123 218	121 633	125 120	133 000
Sekretariatet (adm)	2 900	2 865	2 868	2 928	3 000
Sum utgifter	263 566	152 650	244 417	275 781	296 000
Fondsendring	53 725	31 759	-66 362	37 713	22 000
Fond 31.12	248 651	280 411	214 048	251 761	273 000

Landbruksdirektoratets vurdering**Egg**

I sak 69/15 ble det vurdert at ønsket fondsstørrelse på egg er 30 mill. kroner, tilsvarende 4-5 måneders forbruk. Ved inngangen til 2018 var størrelsen på fondet 43,7 mill. kroner. Det er prognosert omtrent markedsbalanse på egg i 2018. Budsjettet for 2018 innebærer en

videre nedbygging av fondet på ca. åtte mill. kroner. Dette forventer å gi et utgående fond på 35,5 mill. kroner for 2018. Dette kan ansees som tilstrekkelig sikkerhet.

Landbruksdirektoratet støtter vurderingen Nortura har gjort. I tillegg synes en mest mulig stabil omsetningsavgift gunstig.

Kjøtt

Ønsket fondsstørrelse på kjøtt ble, i henhold til sak 69/15, vurdert til 250 mill. kroner. Ved inngangen til 2018 var fondsstørrelsen 251 mill. kroner. I opprinnelig budsjett var estimert størrelse på fondet 250 mill. kroner, mens estimatet i revidert budsjett er økt til 273 mill. kroner. Nortura foreslår at det ikke gjøres endringer i de satsene som ble vedtatt på møtet i desember, grunnet økende overskudd av sau/lam og svin, samt usikkerhet knyttet til behovet for innfrysing av storfe i løpet av høsten.

Tall Landbruksdirektoratet mottar fra Nortura månedlig viser at reguleringslageret på kjøtt ved utgangen av mai har en verdi på 240 mill. kroner. Statistikk tilbake til 2010 viser at dette er den høyeste verdien på lageret i denne perioden, og størstedelen av fondet er dermed bundet opp som lån i lageret av kjøtt. Dette tilsier at fondet ikke bør bygges ned av hensyn til likviditeten.

Omsetningsrådet er bedt av Landbruks- og matdepartementet i brev av 6. februar 2018 om å gjennomgå opplysningsvirksomheten i landbruket, herunder nivå på bevilgningen, slik at endringer kan fases inn fra 1. juli 2018. De ber samtidig om forslag til endrede satser fra samme tidspunkt. Omsetningsrådet bestemte 16. april å legge arbeidet med gjennomgangen av opplysningsvirksomheten til en arbeidsgruppe bestående av utvalgte representanter for medlemmer i rådet. Arbeidsgruppen ble i møtet 9. mai 2018 bedt om å legge fram forslag til svar på LMDs brev til møtet i rådet 22. juni. Dette foreligger ikke før etter gruppens kommende møte 20. juni. Landbruksdirektoratet har ingen merknader ut over de som er omtalt, vedrørende Norturas vurderingen av markedssituasjonen i 2018 og budsjettrevisjon basert på første halvår 2018. Siden rådet er bedt om forslag til endrede omsetningsavgifter fra 1. juli 2018 i brevet fra LMD, og grunnlaget for vurderingen av dette ikke foreligger i skrivende stund, men skal foreligge til møtet 22. juni, innstiller ikke Landbruksdirektoratet på noe vedtak i saken.

Saksnr.: 061/18	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 22.06.2018	Tittel: Melk - Revidert budsjett for markedsreguleringen 2018 og forslag til Omsetningsavgift på ku- og geitemelk 2. halvår 2018	Saksnr.: 17/63699-8

Beskrivelse

På bakgrunn av revidert budsjett for markedsreguleringen i 2018 foreslår Tine at omsetningsavgiften for 2. halvår 2018 økes med 1 øre per liter og fastsettes til 6 øre per liter ku- og geitemelk. Tines forslag er behandlet av Tines styre 13. juni. Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med Tines forslag.

Hjemmel

Lov av 1936-10-07 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror, § 5

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Tine 30. mai 2018 med forslag til omsetningsavgift for 2. halvår 2018.

Brev fra Tine 29. mai 2018 med informasjon om at Tine varsler behov for økt forholdstall for kvoter for kumelk 2018.

E-post fra Tine 7. juni med vurdering av konsekvenser ved økt forholdstall for 2018.

E-post fra Tine 13. juni med informasjon om styrets vedtak.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at omsetningsavgiften på ku- og geitemelk fastsettes til 6 øre per liter fra 1. juli 2018.

Melk - Revidert budsjett for markedsreguleringen 2018 og forslag til Omsetningsavgift på ku- og geitemelk 2. halvår 2018

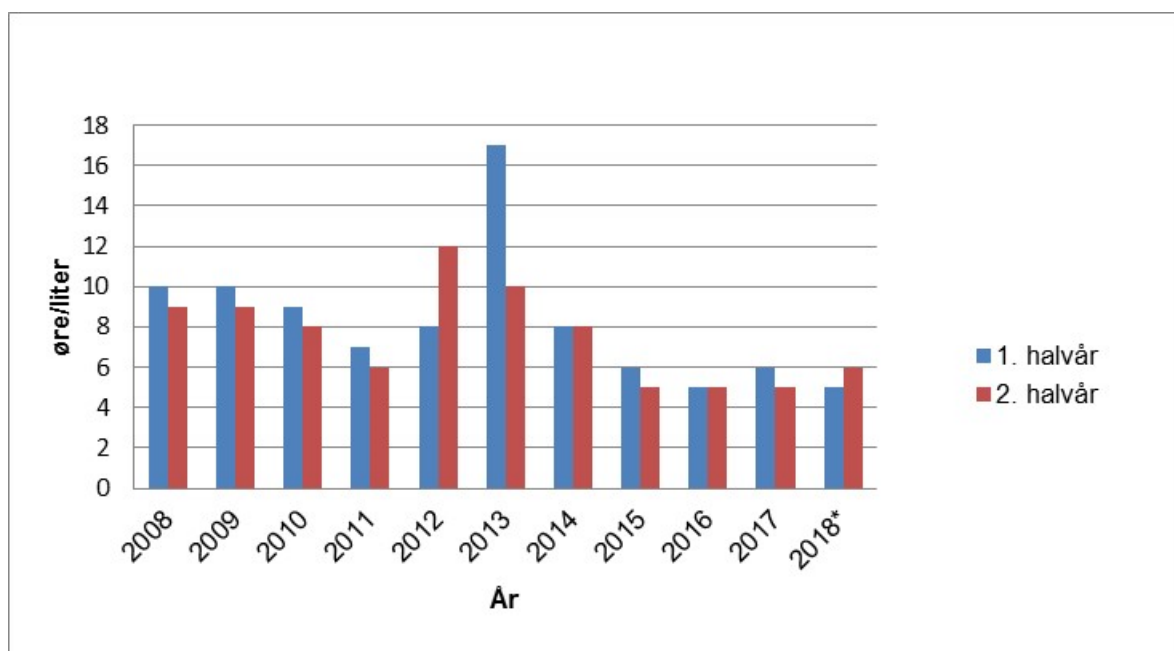
I henhold til lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja omsetnaden av jordbruksvarer § 5 kan det pålegges avgift på omsetning av melk. Det er markedsregulator som foreslår nivå på omsetningsavgiften, avgiften fastsettes forskuddsvis.

I brev av 30. mai 2018 fremmer Tine forslag om å øke omsetningsavgiften for ku- og geitemelk med 1 øre per liter fra 1. juli 2018, til 6 øre per liter. Tines forslag baserer seg på deres reviderte budsjett for markedsregulering og omsetningsavgift for andre halvår 2018, med endringer i både inntektene og kostnadene i forhold til gjeldende budsjett for 2018, som ble behandlet i Omsetningsrådet 14. desember 2017 sak 90. I tillegg viser regnskapet for 2017 et fond per 31.12. på 71,3 mill. kroner mot budsjettet 94,7 mill. kroner, altså et avvik på 23,4 mill. kroner. Styret i Tine behandlet saken 13. juni 2018. Tines forslag i brev av 30. mai er basert på et forholdstall for kumelkkvote på 0,98. I kvoteforhandlinger 14. juni ble imidlertid forholdstallet økt til 0,99.

Utviklingen i omsetningsavgiften for melk

Figuren viser utviklingen i omsetningsavgiften fra 2008 til 2018, gitt at forslaget til omsetningsavgift vedtas.

Omsetningsavgift 2008–2018

*Tines forslag til omsetningsavgift for 2018.

Tabellen under viser en sammenstilling av regnskapstall for 2017, opprinnelig budsjett og revidert budsjett for 2018. Opprinnelig budsjett viser tall og forutsetninger fra vedtakene i møte i Omsetningsrådet 14. desember 2017. Revidert budsjett er Tines forslag fra 30. mai.

Melk	Regnskap 2017	Opprinnelig budsjett 2018	Revidert budsjett 2018
Fond 01.01	111 936	94 732	71 287
Omsetningsavgift	84 050	76 000	83 000
Overprod. avgift	62 288	65 000	65 000
Renter	626	1 000	
		0	1 000
Sum inntekter	146 965	142 000	149 000
Markedsregulering	108 886	105 000	110 000
Faglige tiltak	10 511	12 110	12 110
Opplysning	29 814	21 200	21 200
Fagsystem melk	0	0	
Administrasjon	9 398	9 439	9 439
Renter			
Adm. kvoteordning	10 404	10 600	10 600
Adm. Omsetningsrådet	3 305	3 100	5 000
KSL Matmerk - Ny merkeordning/Nyt Norge	1 600	2 400	2 400
KSL Matmerk - Økologi/Nyt Norge	1 000	1 000	1 000
Fin. av oppkjøp av kvote, klageordning med mer	11 319	12 000	13 000
Tap på krav	1 376		
Sum utgifter	187 613	176 849	184 749
Fondsendring	-40 649	-34 849	-35 749
Fond 31.12	71 287	59 883	35 538
Fond 01.01 Kvoteordningen			17 815
Omsetningsavgift 1. halvår, øre/liter	6	5	5
Omsetningsavgift 2. halvår, øre/liter	5	5	6

Postene – endringer fra opprinnelig budsjett 2018

Tine forventet i opprinnelig budsjett at melkeleveransen for 2018 ville være 1 491 mill. liter kumelk og 19,4 mill. liter geitemelk. I brev fra Tine 30. mai i år informerer de om at i siste prognose, basert på et forholdstall på 0,98 for kumelk, er på 1 490 mill. liter kumelk og 19,7 mill. liter geitemelk. Kvantumsgrunnlaget for omsetningsavgiften 2018 er på bakgrunn av dette en leveranse på totalt 1 510 mill. liter melk.

I brev til Landbruksdirektoratet 29. mai informerer Tine om at utviklingen av volumer for kumelk siste halvår 2017 og første kvartal 2018 utfordrer leveringsevnen mot slutten av 2018. Tine vurderer det som for stor risiko å opprettholde et forholdstall for kumelk på 0,98 resten av kvoteåret og ber derfor avtalepartene om å vurdere å justere dette til 0,99 for å sikre råvare- og fraksjonsbalansen framover.

Tines vurdering av total risiko knyttet til melketilgang og leveringssikkerhet medfører at Tine ønsker å øke leveransene av kumelk til 1 503 mill. liter i 2018. Prognoseutvalgets siste prognose for 2018 er på 1 490 mill. liter med uendret disponibel kvote. Ut fra dette, lagersituasjonen ved inngangen til kvoteåret og tilgjengelige tiltak for å sikre fettbalansen vil Tine tilrå et forholdstall for disponibel kvote økes til 0,99. Dersom avtalepartene følger forslaget fra Tine vil dette påvirke både kostnads- og inntektssiden i budsjettet. Inntekter

og kostnader i denne innstillingen er basert på forholdstall på 0,98 vedtatt etter kvoteforhandlinger høsten 2017. I kvoteforhandlinger 14. juni ble forholdstallet fastsatt til 0,99.

Inntekter

I gjeldende budsjett for omsetningsavgiften for 2018, som ble behandlet av OR 14. desember 2017, ble det forutsatt totale inntekter på 142 mill. kroner. I forslag til revidert budsjett er de totale inntektene økt med 7 mill. kroner. Dette skyldes i første rekke at inntektene fra omsetningsavgiften er justert opp med 7 mill. kroner, som følge av forslag om økt sats.

Kostnader

I budsjettet for 2018 var totale kostnader på 177 mill. kroner, hvorav kostnader til reguleringstiltak inkludert administrasjon utgjorde 114,4 mill. kroner. Kostnader til øvrige tiltak, herunder opplysningsvirksomhet og faglige tiltak, samt administrasjon av Landbruksdirektoratet og Omsetningsrådet, utgjorde 62,4 mill. kroner.

Tine foreslår i brev av 30. mai 2018 et justert budsjett for 2018 med totale kostnader på 184 mill. kroner fordelt med 120 mill. kroner på reguleringstiltak inkludert administrasjon og 64 mill. kroner på andre tiltak, herunder opplysningsvirksomhet og faglige tiltak, samt administrasjon av Landbruksdirektoratet og Omsetningsrådet. Kostnadene til reguleringstiltak øker dermed med 5 mill. kroner i forhold til forutsetningene i ORs vedtak 14. desember 2017.

Hovedårsaken til økte kostnader er økte kostnader til prisnedskrivning av skummetmelkpulver til fôr. Kostnadene til dette tiltaket er økt fra 8 mill. kroner i opprinnelig budsjett til 13 mill. kroner i justert budsjett. Innenfor de andre tiltakene forventes det mindre endringer.

Fondets størrelse

Fondet for omsetningsavgift for melk er ifølge regnskapet for 2017 på 71,3 mill. kroner per 31.12.2017, hvilket er 23,4 mill. kroner lavere enn forutsatt i opprinnelig budsjett. Dette tallet legges nå til grunn som inngående fond per 1. januar 2018 i revidert budsjett for 2018. Det var ved årsskiftet i tillegg 17,8 mill. kroner på konto til kvoteordningen for melk.

Det reviderte budsjettet for 2018 viser at en omsetningsavgift på 5 øre per liter i 1. halvår og 6 øre per liter i 2. halvår 2018, vil gi et fond per 31. desember 2018 på om lag 35,5 mill. kroner, gitt budsjetterte inntekter og kostnader. I tillegg vil deler av beløpet som står på kontoen til kvoteordningen for melk kunne overføres til fondet. Dette vil kunne gi et fond på om lag 50 mill. kroner årets slutt.

Landbruksdirektoratets vurdering

Omsetningsrådet har tidligere lagt til grunn at likviditeten i fondet som minimum må være tilstrekkelig til å dekke to månedlige utbetalinger. I møte i Omsetningsrådet 20.10.2015 (sak 69/15) gjorde rådet en vurdering av prinsipper for fastsetting av omsetningsavgift, herunder størrelse på de ulike fondene. Konklusjonen når det gjaldt fondet for melk var at dette fondet bør være på ca. 50 mill. kroner eller 3 -4 måneders forbruk. Det ble også konkludert med at nedbyggingen av fondet burde skje over et par år. Fondet for omsetningsavgift for melk vil ved utgangen av 2018 være på omlag 50 mill. kroner, forutsatt at midler fra kontoen til kvoteordningen for melk, overføres fondet. I så fall vil fondet ved utgangen av 2018 være på det nivået Omsetningsrådet tidligere har anbefalt og fondet vil bli bygd ned med om lag 21 mill. kroner i 2018. Landbruksdirektoratet mener dette er i tråd med prinsipper for fastsetting av omsetningsavgift, herunder fondets

størrelse.

Omsetningsrådet vedtok i møte 22. desember 2017 at det kan brukes inntil 30 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgift melk til nytt fagsystem for melkekvoter. Det var i desember forventet oppstart av prosjektet i november 2018, og det ble forutsatt at direktoratet vil fremme budsjett for belastning av fondet det enkelte år. For 2018 har ikke Landbruksdirektoratet fremmet budsjett for belastning av fondet til dette prosjektet.

Endring av forholdstallet til 0,99 forventes å kunne gi mer melk i andre halvår enn forutsatt i siste prognose. Tine ønsker seg 13 mill. liter mer. Dette vil medføre økte inntekter fra omsetningsavgift på 0,8 mill. kroner sammenlignet med Tines forslag i brev av 30. mai. I tillegg forventer Tine reduserte inntekter fra overproduksjonsavgift på i størrelsesorden 4 mill. kroner. Kostnader til reguleringstransport og salg av skummetmelkpulver til fôr vil øke med om lag 4 mill. kroner. Nettoeffekten av reduserte inntekter og økte kostnader vil i så fall bli om lag 7 mill. kroner mer i fondsnedbygging i 2018. Det vil innebære et fond ved årets slutt er om lag 5 mill. kroner lavere enn hva Omsetningsrådet tidligere har anbefalt. Siden 5 mill. kroner tilsvarer 0,33 øre per liter i økt omsetningsavgift, kan det likevel være hensiktsmessig å innstille på forslaget om 6 øre per liter for 2. halvår 2018. En eventuell utfordring med likviditeten mot slutten året må i tilfelle løses ved at det ikke utbetales a konto til Tine SA.

Landbruksdirektoratet mener fondets størrelse ved utgangen av 2018 er tilstrekkelig til å sikre at fondet har likviditet til å dekke løpende utbetalinger i 2018 gitt de forutsetninger som ligger i budsjettet.

Landbruksdirektoratet innstiller derfor på at Omsetningsrådet anbefaler at omsetningsavgiften på melk settes til 6 øre per liter for 2. halvår 2018, slik Tine har foreslått.

Saksnr.: 062/18	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 22.06.2018	Tittel: Omsetningsavgift for korn - forslag til maksimalsats 2018/2019	Saksnr.: 18/26005-2

Beskrivelse

Norske Felleskjøp har i brev av 30. mai 2018 lagt fram forslag til maksimalsats for omsetningsavgift på norskprodusert korn, erter og oljefrø for kornåret 2018/2019 på 4,5 øre per kg. Norske Felleskjøps styre har godkjent forslaget 30. mai 2018.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 5.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Norske Felleskjøp av 30. mai 2018

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at maksimalsatsen for omsetningsavgiften på korn, erter og oljefrø i kornåret 01.07.2018 til 30.06.2019 fastsettes til 4,5 øre per kg.

Omsetningsavgift for korn - forslag til maksimalsats 2018/2019

Landbruksdirektoratet har i brev av 30. mai 2018 fra Norske Felleskjøp (NFK), mottatt forslag til maksimalsats for omsetningsavgift for kornåret 2018/2019 på 4,5 øre per kg for korn som omsettes gjennom markedsordningen. Forslaget er godkjent av NFKs styre 30. mai 2018.

Endelig sats for omsetningsavgift på korn for kornåret 2018/2019 fastsettes av Omsetnings-rådet 23. august 2018. Det foreligger ingen avlingsprognose for kornåret 2018/2019.

Markedsregulator påpeker at ved fastsetting av maksimalsats er det viktig å sikre et forsvarlig handlingsrom for fastsetting av endelig sats i august. De har derfor i sitt anslag tatt utgangspunkt de kjente faktorene som påvirker kornavlingene, samt tatt høyde for de faktorene som påvirker mest, men som på nåværende tidspunkt er vanskelig å si noe om; dette gjelder avling/daa og andel matkorn. Blant annet har tørke i mai og juni allerede påvirket avlingspotensialet, men det er uklart hvor mye, så prognosen tar utgangspunkt som tidligere i et normalavlingsnivå.

NFK legger følgende forutsetningene til grunn for fastsettelsen:

- Prognosert salgsvling eksklusive oljefrø og erter i 2018/2019 er satt til 1 150 000 tonn korn, basert på et normalavlingsnivå
- Det er en tilgang på 87 300 tonn overlagret korn fordelt på 36 600 tonn mat- og 50 700 tonn fôrkorn.
- Andel norsk mathvete og matrug er satt til 70 %. Av den samlede prognoserte matkornavlinga er det antatt at følgende mengder kan gå inn i matproduksjonen: 140 500 tonn hvete, 6 500 tonn rug, 31 700 tonn havre og 3 400 tonn bygg, samlet 182 000 tonn matkorn.
- Overlagret høsthvete fra sesongen 2017/18 vil kompensere for den lave tilgangen av klasse 4 i 2018/19.
- Forbruket av kraftfôr er prognosert til 2 mill. tonn. Dette er beregnet ut ifra en svak nedgang fra inneværende sesong, grunnet en forventning om en normalsesong også for grovfôr. I inneværende år har problemene med innhøsting av grovfôr medført et ekstra behov for kraftfôr. Det er videre forutsatt at 70 prosent av kraftfôret er karbohydratråvarer og at 83 prosent av dette, eksklusiv kli, skal dekkes av norsk korn. Dette gir 1 340 000 tonn norsk korn i kraftfôret. Beregningen er forankret i «Rom for Norsk korn». Rapport utarbeidet av Norske Felleskjøp 9. oktober 2017.
- Prognoserte mengder korrigeret for svinn, gir i et underskudd av norsk fôrkorn på 189 300 tonn og et overskudd av norsk matkorn (inklusive overlagering) på 118 600 tonn.
- Prognosen gir et underskuddet av fôrkorn som er større enn overskuddet av matkorn. NFK har valgt å kostnadsberegne en overlagering av hele overskuddet av matkorn ut fra en antagelse om at overlagering vil gi lavest kostnader. De viser til erfaringene fra siste overlagering, og setter prisen til 345 kroner pr tonn. Reguleringskostnadene blir etter dette 41 110 000 kroner.
- Beregningen tar utgangspunkt i at fondet per 01.07.2018 vil være på ca. 21 mill. kroner og at det trappes opp til ca. 25 mill. kroner per 01.07.2019, en opptrapping

på 4 mill. kroner.

- Kostnader over omsetningsavgiften til administrasjon, faglige tiltak og opplysningsvirksomhet er satt til 9,3 mill. kroner.
- Ovenstående forutsetninger, inkl. renteinntekter til fondet, gir en kostnad i kommende kornår på 54 040 000 kroner. Med en salgsavling tilsvarende 1 161 000 tonn gir dette en avgift på 0,047 kr/kg.

Tallene sammenstilles som følger:

Innkjøp/forbruk/overskudd , tonn		Matkorn	Forkorn	I alt
Innkjøp av korn, ekskl. oljefrø og erter		267 000	883 000	1 150 0
Overlagret korn som ekstra tilgang i sesongen		36 600	50 700	87 3
I alt, ekskl. oljefrø og erter		303 600	933 700	1 237 3
Forbruk av norsk råvarer til mat				
Hvete	140 500			
Rug	6 500			
Bygg	3 400			
Havre	31 700			
Sum forbruk mat		182 100		
Forbruk av karbohydratråvarer til fôr:				
2 mill. tonn x 70%	1 400 000			
-Kli	60 000			
Sum karbohydratråvarer	1 460 000			
Rom for norsk korn, karbo ekskl. kli x 83%			1 112 000	
Svinn		3 000	11 000	14 0
Overskudd/underskudd		118 500	-189 300	-70 8
Andel norsk mathvete	70 %			
Andel norsk matrug	70 %			

Budsjett markedsregulering 2018/2019, kroner	
Omdisponering	-
Overlagring, 119 000 tonn á 345 kr/t	41 110 000
Andre tiltak	-
Adm. Omsetningsrådet	1 500 000
Adm og prognoser NFK	6 000 000
Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet	1 800 000
Markedsreguleringskostnader	50 410 000
Tilpasning av fondet, til 25 mill. kroner	4 000 000
Renteinnteker i fondet	-370 000
Sum kostnader	54 040 000
Gjennomsnittskostnader	
Salgsavling inkl. proteinvekster, tonn	1 161 000
Reguleringskostnader, øre/kg	4,7

Landbruksdirektoratets vurderinger

NFK har lagt forutsetninger til grunn som tar høyde for en situasjon som kan gi maksimale kostnader til avsetningstiltak for norsk korn..

NFK legger til grunn at matmelindustrien maksimalt kan benytte 182 000 tonn norsk matkorn, derav 140 500 tonn mathvete, ut fra en prognosert norsk hveteavling på ca. 200 000 tonn.

Forbruket av mathvete er som kjent påvirket av fordelingen mellom proteinklassene i hvete. Ved en matandel på rundt 50 % eller lavere vil matmelindustrien ha behov for all mathveten. Skjer dette, vil det ikke bli noe overskudd av matkorn, men derimot et overskudd av fôrkorn. Blir matandel høyere enn 70 prosent vil det være rom for all norsk mathvete. Begge scenarioene forutsetter at klassefordelingen er gunstig.

Landbruksdirektoratets oppgaver over salg av kraftfôr i 2017 viser 1 978 000 tonn, som er en økning på 14 000 tonn sammenliknet med 2016. Statistikk for 1. kvartal 2018 viser en økning på 13 000 tonn sammenliknet med 1. kvartal 2017. Det antas at denne økningen skyldes mangel på grovfôr og vil reduseres noe når det igjen blir normal tilgang på grovfôr. Statistikken for andre kvartal 2018 vil være offisiell før endelig omsetningsavgift fastsettes i august, og kan da danne grunnlag for å vurdere denne forutsetningen bedre.

Siden prognosen som legges til grunn ved beregning av maksimal omsetningsavgift er usikker, er det nødvendig å ha en viss størrelse på fondet for omsetningsavgift. Per. 1. januar 2018 var fondet på 29,8 mill. kroner, og 1. juli 2018 vil det, etter NFK beregninger, være på ca. 21 mill. kroner. Fondet er da korrigert for ikke bokførte avsetningstiltak fra kornåret 2017/18 til overlagring. NFK har lagt til grunn at kostnaden til overlagring er lik kostnaden som framkommer av innmeldt overskudd i april 2018. Det vil dermed bli overlagret mer korn enn det som var grunnlaget for beregning av avgiften i kornåret 2017/18. Differensen utgjør ca. 0,3 øre/kg. Ved fastsetting av løpende avgift i august 2018, vil faktiske tall kunne legges til grunn.

NFK har med bakgrunn i de forutsetningene som framgår over, beregnet maksimalavgiften til 4,7 øre per kg, og innstiller på 4,5 øre per kg. Maksimal omsetningsavgift på korn har siden sesongen 2010/11 variert fra 4 til 8 øre per kg, med 8 øre/kg i inneværende sesong. Løpende avgift er inneværende sesong 4 øre/kg.

Landbruksdirektoratet har ingen ytterligere kommentarer til beregningen av maksimal omsetningsavgift eller til forutsetningene som er lagt til grunn for denne, og anbefaler at forslag til maksimalsats godkjennes.

Saksnr.: 063/18	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 22.06.2018	Tittel: Jordbruksoppjøret 2018 - saker som vedrører Omsetningsrådet	Saksnr.: 15/23623-3

Beskrivelse

Jordbruksoppjøret omfatter noen saker som direkte berører Omsetningsrådets forvaltningsområder. I denne saken er det gitt en oppsummering av disse.

Hjemmel**Forutsetninger****Vedlegg****Møtebehandling**

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Informasjonen om saker fra jordbruksoppjøret 2018 som berører Omsetningsrådets forvaltningsområde tas til orientering.

Jordbruksoppgjøret 2018 - saker som vedrører Omsetningsrådet

Jordbruksoppgjøret 2018 omfatter noen saker som direkte vedrører Omsetningsrådets forvaltningsområde. I det følgende er disse oppsummert. Gjennomgangen bygger på Prop 94 S (2017-2018) Jordbruksoppgjøret 2018 – endringer i statsbudsjettet 2018 under Landbruks- og matdepartementet. Proposisjonen skal behandles i Stortinget 14. juni 2018.

1. Hjemmel for samordnet opptreden

I Prop 94 S er det tatt inn:

«Det følger av primærnæringsunntaket til konkurranseloven at primærprodusenter eller deres organisasjoner kan opptre samordnet dersom det er i samsvar med lover/forskrifter eller jordbruksavtale. Det legges til grunn av Omsetningsrådet kan sikre tilstrekkelig hjemmelsgrunnlag for slik samordnet opptreden på de områdene som ligger innenfor rådets myndighet. Forutsatt at markedsregulator er gitt slik hjemmel, kan primærprodusentene og deres organisasjoner komme med tilsvarende oppfordring. Partene er enige om at følgende hjemmel inntas i Jordbruksavtalen kap 5:

«Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag, kan, dersom markedsregulator har oppfordret produsentene til å gjennomføre produksjonsregulerende tiltak, oppfordre produsentene til å følge markedsregulators råd.»

2. Markedssituasjonen for svin

I Prop 94 S er det tatt inn:

«Det vises til beskrivelsen av utfordringene i svinenæringa og markedet for svin i jordbrukets krav og i statens tilbud. Partene viser til at omfanget av engangspurker har økt over tid, at denne produksjonsformen bidrar til at tilførselen av smågris øker og i tillegg at produksjonsformen kan sies å ha dyreetiske utfordringer. Partene er enige om at det er behov for å iverksette tiltak som kan bidra til å håndtere den utfordrende markedssituasjonen. Det må derfor utredes aktuelle tiltak, herunder innstramninger i husdyrkonsesjonsregelverket, blant annet for å håndtere veksten i engangspurkeproduksjon. Punkter som skal utredes:

- Regulering av smågrisproduksjon basert på antall avlspurker (innsatte avlspurker og slakta/omsatte purker). Det skal gjøres særskilte vurderinger for foredlings- og formeringsbesteninger

- Etablering av register for livdyromsetning av praker, inkl. spørsmålet om rapporteringsplikt og hjemmelsgrunnlag.

- WTO-legalitet knyttet til mulige utkjøpsordninger av svineprodusenter.

- Utforming av overgangsordninger.

Landbruksdirektoratet gis i oppgave å gjennomføre utredningen innen 1.9.2018. Det oppnevnes en referansegruppe bestående av avtalepartene. Landbruks- og matdepartementet vil sende eventuelle forslag til endringer på ordinær høring. Det legges til grunn at aktuelle endringer i forskrifter og overgangsordninger kan tre i kraft fra 1.1.2019. Disse forutsetningene inngår som premiss for årets jordbruksavtale.»

3. Kvoteordningen for melk – inndragning av kvote solgt til staten

I Prop 94 S er det tatt inn:

«Formålet med kvoteordningen for melk er å tilpasse melkeproduksjonen til avsetningsmulighetene i markedet innenfor de målsetninger Stortinget har fastsatt, herunder distiktsprofil og variert bruksstruktur.

Grunnet overproduksjon av geitemelk, og reduserte eksportmuligheter for kumelk, er partene enige om at all kvote solgt gjennom den statlige ordningen i 2018, både geitmelk- og kumelkkvote, ikke videreselges. Som fastsatt i jordbruksavtalen finansieres inndragingen over omsetningsavgiften for melk.»

4. Avsetningstiltak hagebruk

Ved jordbruksoppjøret i 2018 ble partene enige om at posten skal økes med tre millioner kroner, fra 24,4 til 27,4 mill. kroner. Dette er tatt inn i Prop. 94 S:

«For å dekke økte kostnader på grøntområdet bl.a. knyttet til Omsetningsrådets finansiering av Nyt Norge, er partene enige om å øke avsetningsen til kollektiv dekking av omsetningsavgift med 3 mill. kroner.»

5. Generisk markedsføring av økologiske landbruksprodukter

Ansvar for generisk markedsføring av økologisk mat har de siste årene vært lagt til Matmerk. Partene er enige om å videreføre avsetningsen til informasjon og generisk markedsføring med to mill. kroner i 2019 for å bidra til å ivareta statens ansvar for generisk markedsføring og forbrukerrettet informasjonsvirksomhet om økologiske produksjonsformer og produkter. I Prop 94 S er det tatt inn:

«Videre arbeid med å organisere generisk markedsføring av økologiske produkter, vil måtte sees i sammenheng med Omsetningsrådets gjennomgang av opplysningsvirksomheten.»

6. Målpriser

Jordbruksoppjøret i 2018 gir følgende endringer i målpriser:

Produkt	Målpris i dag, kr/kg	Endring fra 01.07.2018
Melk, ku og geit	5,41	0,03
Gris	32,43	
Poteter	4,69	0,25
Grønnsaker og frukt		3,0 %
Norsk matkorn	3,26	0,10

Summen av målprisendringene i tabellen over utgjør 198 mill. kroner.